

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
OPĆINSKI SUD U SARAJEVU
Broj: 65 0 P 1025914 23 P
Sarajevo, 03.10.2024. godine

PRAVOSNAŽNA 29.11.2024. g.

Općinski sud u Sarajevu, sudija Predrag Skoko, u pravnoj stvari tužitelja K.M. iz S., ulica ... broj ..., koga zastupa punomoćnik Bojičić Elmedina, advokat iz Sarajeva, protiv tužene B.B. iz V., ulica ... broj ..., koju zastupa punomoćnik Pećanin Senad, advokat iz Sarajeva, radi naknade štete zbog klevete, vrijednost spora 8.000,00 KM, nakon glavne i javne rasprave održane dana 05.09.2024. godine u prisustvu punomoćnika parničnih stranaka, donio je dana 03.10.2024. godine:

P R E S U D U

Tužbeni zahtjev kojim je tužitelj predložio da sud obaveže tuženu da mu na ime naknade štete zbog klevete isplatiti iznos od 8.000,00 KM, sa zakonskim zateznim kamatama počev od 17.03.2023. godine kao dana podnošenja tužbe, pa do isplate u roku od 30 dana, te da se obaveže tužena da povuče izjavu kojom je tužitelju šteta učinjena, na način da će o izreci ove presude obavijestiti javnost putem svih medija koji su prenijeli neistinitu izjavu, nakon pravomoćnosti presude, kao i da mu tužena nadoknadi troškove parničnog postupka, sve u roku od 30 dana, odbija se kao neosnovan.

Obavezuje se tužitelj da tuženoj nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.620,00 KM u roku od 30 dana od dana prijema presude. U ostalom dijelu zahtjev tužene za naknadu troškova postupka odbija se kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Tužitelj je, putem punomoćnika, dana 20.03.2023. godine podnio tužbu protiv tužene, radi naknade štete zbog klevete. U obrazloženju tužbe tužitelj navodi da je tužena dana 08.03.2023. godine, na performansu organizovanom povodom Međunarodnog dana žena „Klara Zetkin i Rosa Luxemburg“, koji je Forum žena ... upriličio u Muzeju književnosti i pozorišne umjetnosti BiH, u svom obraćanju prisutnim članicama izjavila: „... Kantonalni odbor je napravio lakrdiju, jer je zakazao hitnu sjednicu da izabere kandidate za ministre, za vladu Sarajevskog kantona, među kojima su predložili za ministra ... nasilnika, dakle čovjeka za kojeg se zna da je presuđeni nasilnik u porodici, i odbor to prihvatio! Dakle bunim se i pozivam vas da napravimo neki javni protest, ovo se ne smije dogoditi. Bez obzira što već mjesec, dva pokušavamo, evo ja personalno da nas malo dignem, da kažem ljudi moramo dići glas protiv nasilja u porodici, taman da je moj rođeni brat, jer o čemu mi pričamo već dvadeset i pet godina, po kojim mi to seminarima i radionicama sjedimo dvadeset i pet godina, koliko je para dato za našu edukaciju, za šta... da mi ovdje u svom krugu uskom pričamo o tome i onda izađemo napolje i smješamo se što nam neko kupi karanfil i što nam čestita 8. mart, pa to je prestrašno, to je takvo poniženje, ne samo

što je to na današnji dan, ovo je stvarno lakrdija, teška lakrdija, i ako mi ovako nastavimo i ako nama bude bitnije da mi budemo na nekoj listi da mi budemo tamo negdje u milosti nekog od muškaraca na funkciji itd., onda bolje da nas nema i ne treba da se bavimo politikom, jer se mi ne bavimo politikom. Čime se mi bavimo? Nekim kalkulacijama, oprostite, ja sam ogorčena. Ja nisam dobila poziv za današnju sjednicu, zato što su namjerno izbjegli da me ne pozovu jer „su znali da ću progovoriti jer ja već mjesec i po dana pokušavani, ja sam pisala i predsjedniku. Ovo je pravo dno dna Dakle vrlo dobro se zna i gleda da se izbjegne neko ko ima suprotno mišljenje. Mene je stid, mene je stid mene je stid... ” a sve navedeno se odnosi na tužitelja koji je predloženi kandidat za ministra u Kantonu Sarajevo. Dakle, tužena je javno izjavila da je tužitelj presuđeni nasilnik u porodici, te pozvala javnost na proteste protiv njegovog imenovanja, a njegovu kandidaturu nazvala lakrdijom, sramotom, dnom dna. Navedenu izjavu tužene u video formatu su prenijeli svi elektronski mediji u Bosni i Hercegovini. Tužena se ovom svojom izjavom nije zaustavila, već je na svom facebook nalogu pod imenom „M.B.” ponovno objavila da je tužitelj „optužen za nasilništvo u porodici”, a isti u cjelosti glasi: „Mi, grupa žena u najvećem broju grupa članica Foruma žena ... BiH, dolje potpisanih a prisutnih na performansu posvećenom Danu žena, šokirane smo viješću da je Kantonalni odbor ... Sarajevo kandidirao za ministra u Vladi KS osobu koja je optužena za nasilništvo u porodici, o čemu su izvještavali mnogi portali, a na osnovu svjedočenja njegove bivše supruge koja je predočila i kopije dvije sudske presude o zabrani približavanja žrtvi nasilja. Nakon duge i žustre rasprave jednoglasno smo odlučile da tražimo od KO... Sarajevo da hitno povuče svoj prijedlog i pronade adekvatnu osobu iz svijeta kulture kakvih u Sarajevu ima vrlo kvalitetnih, kao i u samom ... BIH. Ovom prilikom nećemo komentirati to da je sjednica Odbora sazvana kao hitna i to u radno jutarnje vrijeme, zorom, nakon nekoliko mjeseci nerada, bez ikakvih konsultacija i informacija ni sa članstvom, osim u najužem krugu 3-4 osobe koje u KO... vedre i oblače: jedni te isti ljudi su i politička i izvršna i zakonodavna vlast! Jednako kao i video sa snimak izjave tužene od 08.03.2023. godine, i ovu izjavu se prenijeli u cijelosti svi pisani i elektronski mediji u Bosni i Hercegovini. U konačnici, na inicijativu tužene dana 09.03.2023. godine sa početkom u 13 sati su organizovani protesti, na koje je tužena ranije javno pozvala, a protiv imenovanja tužitelja na poziciju Ministra ... u Kantonu Sarajevo. Na protestima je tužena izjavila: „Ne želim, kao ..., kao članica ..., da u moje ime, u naše ime, na ministarsku poziciju sjedne neko iza koga idu repovi tipa porodičnog nasilja. Vidjeli ste i ne želim ulaziti u to. Optužbe njegove supruge, izrečene su na kraju krajeva i te zaštitne...Sud valjda ne izriče bezveze te mjere. Zaustavljen je taj proces, žena odustala nije htjela da svjedoči, najlakše bi bilo sad nju optužiti. Pita li se iko zašto je odustala, zašto žena sa troje djece neće da svjedoči i izlazi toliko u javnost“. Najavu protesta, kao i same proteste su prenijeli svi mediji u Bosni i Hercegovini, neki i uživo, čime je netačnim i neutemeljenim tvrdnjama tužena organizirala i usmjerila osudu cjelokupne javnosti protiv tužitelja, te je tužitelj s ciljem poduzimanja potrebnih mjera da ublaži štetu uzrokovanu izdržavanjem neistinite činjenice, na svom zvaničnom facebook nalogu objavio dokaze koji nedvojbeno potvrđuju da nikada nije osuđivan niti „presuđivan” za nasilje, niti je protiv njega podignuta optužnica. Isto je utvrdio i portal klix.ba, koji je provjerio navode tužene koje je ranije citirao, te je naknadno objavio provjerene informacije, kako slijedi: „Glasnogovornica Tužilaštva KS A.B. za Klix.ba je potvrdila da su protiv K.M. postojale dvije prijave 2017. godine, ali je slučaj okončan jer prijaviteljica nasilja na kraju nije željela svjedočiti.“ „Postupajuća tužiteljica Tužilaštva KS je 26. maja 2017. godine donijela naredbu da se istraga neće sprovoditi jer nije postojao osnov sumnje da je počinjeno nasilje u porodici, budući da je jedini svjedok bila oštećena, a koja je odbila svjedočiti.“ Izjave tužene su imale put od „presuđeni nasilnik”, zatim „optužen za nasilje” do „repovi tipa porodičnog nasilja”, no šteta je tužitelju već prvim javnim istupom tužene načinjena. Nesporno je da je tužena iznijela neistinite činjenice u javnosti, i to takve činjenice čija istinitost odnosno neistinitost se može dokazati i za svakoga prihvatljivo utvrditi, te se u konkretnom slučaju radi o iznošenju i

tužena je izgubila iz vida Ustavom, Evropskom konvencijom i Zakonom zagarantovano pravo zaštite ugleda svakog fizičkog i pravnog lica i da se sloboda izražavanja „mjeri” međunarodno prihvaćenim standardima, a da je svako prekoračenje te granice, sankcionisano odštetnom odgovornošću štetnika. Činjenica je da je tužitelj javna ličnost, ... u Skupštini Kantona Sarajevo, pa je samim tim izložen većem stepenu kritike javnosti nego privatne osobe, ali to ne znači da je dužan da trpi iznošenje i pronošnje neistinitih činjenica o sebi i svom radu (AP-4396/20 od 06.07.2020.). Od trenutka javnog istupa tužene, tužitelj trpi osudu javnosti i duševnu bol, narušena mu je psihička ravnoteža imajući u vidu da je cjelokupna javnost Bosne i Hercegovine, shodno intenzitetu i obimu prenošenja neistinitih navoda tužene, pogrešno informisana. Zatim, imajući u vidu težinu neistinitih navoda, od 08.03.2023. godine, tužitelj prima svakodnevno poruke prijetjećeg i uvredljivog sadržaja. te o sebi može da pročita najstrašnije osude i komentare cjelokupne javnosti. Njegova politička karijera je duboko, a možda i trajno oštećena, jer je na osnovu neistinitih navoda koje je tužena iznijela u javnosti i pokrenula mišljenje javnosti, označen kao „nasilnik nad ženama”. Tužena nije pokušala utvrditi istinitost navoda i nikada nije kontaktirala tužitelja u vezi sa navodima koje je iznijela kao istinu. Nadalje, tužitelj je ... u Skupštini Kantona Sarajevo, koja dužnost je jednako javna dužnost kao i ministarska, pa nije jasno zašto tužena prilikom ovog imenovanja nije iznijela svoju osudu, već konkretno u trenutku prijedloga za ministra, te se stiče utisak svjesne stranačke i političke aktivnosti tužene s ciljem političkog degradiranja tužitelja. S druge strane, tužitelj je izabran glasovima stanovništva na poziciju ... u Skupštini Kantona Sarajevo, te je nesumnjivo uživao ugled i čast u javnosti, a koji su neistinitim navodima tužene trajno narušeni. Imajući u vidu sve naprijed navedeno, tužitelj predlaže da sud nakon provedenog postupka, a primjenom odredbi člana 6. 8 i 10. Zakona o zaštiti od klevete usvoji tužbeni zahtjev i obaveže tuženu na naknadu troškova parničnog postupka.

U odgovoru na tužbu od 20.04.2023. godine, tužena osporava tužbeni zahtjev kao neosnovan, navodeći da je neistinita tvrdnja tužitelja da je tužena oklevetala tužitelja. Tužena je javno iznijela stav koji predstavlja njena moralna uvjerenja i identičan je stavu koji formalno proklamuje i partija Bosne i Hercegovine (čiji su istaknuti članovi i tužitelj i tužena) po kojem je društveno neprihvatljivo nasilje nad ženama i nasilje u porodici, a pogotovo nasilje počinjeno od onih koji se kandidiraju za najviše javne funkcije, poput ministarske funkcije na koju je predložen i imenovan tužitelj. Nesporna je činjenica da je tužitelj javno presuđen i osuđen zbog porodičnog i nasilja nad tadašnjom suprugom od strane ogromnog, najvećeg dijela javnosti u Bosni i Hercegovini, medija, nevladinih organizacija, građanskih aktivista i građana. Činjenica da je tužitelj tužbu za navodnu klevetu - i pored okolnosti da je objavljeno na hiljade tekstova u medijima, te komentara građana na društvenim mrežama u kojima se na jednak način tretira činjenica o počinjenom nasilju tužitelja nad tadašnjom suprugom - podnio jedino protiv tužene ukazuje da je namjera tužitelja ovom tužbom ušutkati sve one koji su kritizirali njegovu kandidaturu za ministra u partiji koja ga je predložila unatoč javnim kriterijima za koje se ... partija zalaže. Navela je da je tužitelju isključivo bitno ugušiti glas javnosti u svojoj stranci, bez obzira na štete koju njegova ministarska kandidatura nanosi standardima javno prihvaćenog morala kandidata za najviše političke funkcije. Istakla je da je netačan tužbeni navod da je tužena izjavila da je tužilac "presuđeni nasilnik u porodici" na način na koji to interpretira tužitelj. Jasno je da tužiteljica nije govorila o nasilniku pravosnažno presuđenom u smislu sudskog postupka, već o nasilniku presuđenom od strane javnosti zbog ponašanja koje je u potpunoj suprotnosti sa općeprihvaćenim moralnim standardima društva. U tužbi se s razlogom navodi općeprihvaćeni i javni i sudski standard po kojem su javne ličnosti, a pogotovo nosioci najviših državnih ili političkih funkcija, izloženi "većem stepenu kritike javnosti nego privatne osobe". Međutim, kakvo je razumijevanje navedenog standarda od strane tužitelja najbolje

svjedoči činjenica da ne nalazi ničeg spornog i suprotnog obavljanju ministarske funkcije unatoč činjenici da mu je od strane nadležnog državnog organa izrečena "zabrana uznemiravanja i uhođenja na period od jedne godine žrtvi nasilja D.H.". Krajnje je licemjerno prešućivanje od strane tužitelja rješenja Općinskog suda u Sarajevu prema kojem je tužitelj bivšoj supruzi prišao rekavši: "E sad ću te ubiti, i uhvatio je za vrat i tom prilikom je udarao glavom od zid, a potom uhvatio za ruku i bacio na pod, nakratko izgubila svijest, a kada je vidjela da se nalaze u haustoru zgrade, bosa i u pidžami je izašla trčeći da se udalji iz zgrade kako je muž ne bi vidio, te nazvala svoje roditelje koji su pozvali policiju...". Tužena je u konačnici predložila da sud odbije tužitelja sa tužbenim zahtjevom.

U izjašnjenju na odgovor na tužbu, punomoćnik tužitelja je u podnesku od 03.08.2023. godine naveo da u cijelosti ostaje kod svih tužbenih navoda, te da je mišljenje u odnosu na izgovoreno potpuno irelevantno za ovaj postupak. Fakti su da je tužena izjavila da je tužitelj "presuđeni nasilnik" i time pokrenula javni linč protiv tužitelja, što u svome odgovoru i ne demantuje, navodeći da svjedočenje kako je tuženi u svom odgovoru naziva „žrtve nasilja” u ovom postupku je potpuno irelevantno, jer ovo nije postupak po tužbi za nasilje u porodici, već postupak za naknadu štete zbog klevete, pa svjedokinja koja se planira predložiti, ima mogućnost da ustane sa posebnom tužbom u kojem slučaju bi sud cijenio njen iskaz.

U podnesku predatom na pripremnom ročištu dana 27.12.2023. godine, tužitelj je proširio činjenične navode tužbe, navodeći da se dana 11.08.2023. godine dogodio nezapamćeni zločin na teritoriji BiH, u kojem je ubica iz Gradačca na društvenoj mreži Instagram u live prenosu snimio brutalno i surovo ubistvo, prethodno mučene i pretučene svoje nevjenčane supruge N.H. S ciljem dovođenja u vezu tužitelja iz ovog postupka sa ovim strašnim događajem, punomoćnik tužene se oglasio te za portal Slobodna Bosna izjavio: „Nažalost, ovakve situacije se ne mogu predvidjeti ali možemo sve od sebe da se institucionalno obračunamo sa svakim oblikom nasilja i kriminala“. A K.(rođ. L.) je tragediju iskoristila da pozove Sarajlije u protestnu šetnju koju zakazala za danas. Međutim, prije otprilike godinu visoki funkcioner ...-a, K.M., je brutalno fizički zlostavljao svoju tadašnju suprugu, majku zajedničke maloljetne djece, nakon čega mu je Općinski sud u Sarajevu izrekao mjeru zabrane približavanja žrtvi njegovog nasilja“. Dakle, pored netačnih činjenica koje se odnose na „brutalno fizičko zlostavljanje“ iznio je potpuno netačnu informaciju, te da je prije godinu dana brutalno fizički zlostavljao svoju tadašnju suprugu- jer su tužitelj i njegova tadašnja supruga razvedeni od oktobra 2017. godine, a zajednica života je prestala od novembra 2016. godine, dakle punih 8 godina nemaju nikakvog kontakta, a da stvar bude gora zaštitna mjera koja je nažalost izostala u slučaju iz Gradačca, u slučaju K.M. je izrečena 14.03.2016. godine. Stoga, punomoćnik tužene je, iako upoznat sa ovim postupkom, lično istupio u javnost i ne samo da je za tužitelja izjavio da je „brutalno fizički zlostavljao svoju tadašnju suprugu“, iznio je potpuno netačnu informaciju o vremenskom periodu mogućnosti bilo kakvog kontakta tužitelja sa bivšom suprugom, te je dezinformisao javnost i pri tome ga uporedio i doveo u vezu sa najstrašnijim zločinom nad ženama, ikada počinjenim na području BiH, koji je zgrozio i uznemirio javnost u cijelom regionu, pa je potpuno zanemarujući advokatsku etiku, činjenicu da je tužilaštvo donijelo naredbu o obustavi postupka po pitanju kako navodi „brutalnog fizičkog zlostavljanja“ i činjenicu da bi on kao stručnjak morao znati da se zaštitna mjera izriče zbog osnova sumnje, bez bilo kakvog dokaznog postupka, u cijelosti zanemarujući ovaj parnični postupak, tužilačke odluke itd...s ciljem klevetanja tužitelja istog usporedio sa ubicom iz Gradačca, a sve sa ciljem izazivanja jednako osjećaja gnjeva kod javnosti prema tužitelju kao hladnokrvnom ubici iz Gradačca. Navodi da je tužena, sljedeći svog punomoćnika, nije ostala bez komentara, te je na svom facebook profilu objavila sliku tužbe tužitelja iz ovog postupka, stavljajući mu tako „metu na čelo“ pa je između ostalog otkrila adresu prebivališta tužitelja, i to u trenutku kada je javnost

uznemirena zbog tragičnih dešavanja u Gradačcu, sa opisom „Samo da vas podsjetim kako prolazite kad se pokušavate boriti protiv nasilništva“, pa je tužena ponovo nazvala tužitelja nasilnikom, a ovaj postupak, može se zaključiti „kaznom za njenu borbu protiv nasilja“. Ističe da tužena sistemski i svjesno kleveće tužitelja, te zloupotrebljava svaku situaciju, odnosno nesretnu okolnost koja se dogodi u društvu, kako bi je dovela u vezu sa tužiteljem, i tako uticala na mišljenje i uvjerenje javnosti o ličnosti tužitelja, dovodeći pri tome tužitelja u vezu sa najmonstruoznijim dešavanjima i etiketirajući ga kao nasilnika i ubicu. U predmetima koji pokreću pitanje klevete sporna izražavanja i izjave se moraju sagledavati u kontekstu različitih aspekata, dovodeći sporno izražavanje u kontekst svih relevantnih okolnosti tog slučaja. Ta obaveza proizlazi iz odredbe člana 6. stav 2. Zakona o zaštiti od klevete koja propisuje kada sud donosi ovakvu odluku uzima u obzir sve okolnosti slučaja, naročito uključujući: način, oblik i vrijeme iznošenja ili pronošenja izražavanja, prirodu i stepen prouzrokovane štete, dobronamjernost i pridržavanje općeprihvaćenih profesionalnih standarda od strane štetnika, vjerovatnost da bi šteta nastala i da izražavanje nije izneseno ili proneseno, podatak da li izražavanje sadrži objektivnu i tačnu informaciju o izražavanju drugih lica, i da li se odnosi na pitanja iz privatnog života oštećenog ili pitanja od političkog ili javnog značaja.

Na glavnoj raspravi, a shodno članu 7. Zakona o parničnom postupku F BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15) provedeni su sljedeći dokazi uvidom i čitanjem u Print scr. objave „M.B.“ na društvenoj mreži Facebook, Objave jednog dijela medija koji su prenijeli izjavu tužene u cijelosti i objave jednog dijela medija koji su prenijeli proteste u cijelosti, Portal Fokus.ba print „Žene ...-a najavile protest: Šokirane smo da je M. kandidat za ministra“ od 11.03.2023. godine, N1info.ba od 08.03.2023. godine „Aktivistkinje i članice ...-a pozivaju na protest zbog M.“; Faktor.ba od 09.03.2023. godine „Danas protesti ispred Centrale ...-a zbog prijedloga da M. bude ministar“, Radiosarajevo.ba „Protesti žena danas u Sarajevu-“, „Šokirane smo koga je '...' predložio za ministra kulture“, SlobodnaBosna.ba „Oštre reakcije E.P. i B.B. o K.M.: ... nam za ministra predlaže nasilnika, šta je ovo mafija Difo-ovska“Faktor.ba od 14.03.2023. godine „Protesti ispred Centrale ...-a B. poručila: „Oni koji biraju M. neka preuzmu odgovornost, ja se ograđujem“, Klix.ba od 14.03.2023. godine „Danas protesti pred '...' -om zbog prijedloga da M. bude ministar, pobunile se i članice partije „ovo je dno dna“, Avaz.ba od 14.03.2023. godine „Grupa građana ispred Centrale '...' protiv imenovanja M. za ministra“, N1.ba od 09.03.2023. godine „Protesti ispred '...' „želimo da nas predstavljaju moralno čisti ljudi“, Žurnal.ba od 09.03.2023. godine „... štiti kvalitetan kadar; Optužbe za parodično naselje i politička hajka“, Oslobođenje.ba od 09.03.2023. godine „Protesti ispred Centrale-... protiv M.; Da li je u Sarajevu na vlasti '...' -ovski lobi“, RadioslobodnaEvropa od 14.03.2023. godine „Protesti u Sarajevu zbog prijedloga ... da ministar bude K.M.“, BanjaLuka.net od 09.03.2023. godine „Građani ispred Centrale ...-a, neće M. za ministra, ...: Svi su nevini dok se ne dokaže suprotno“, Hayat.ba od 09.03.2023. godine „Danas protesti pred Centralom ... zbog prijedloga da M. bude ministar“, Uvjerenje Općinskog suda u Sarajevu od 09.01.2023. godine, Uvjerenje o neosuđivanosti MUP KS od 10.01.2023. godine, Obavijest o obustavi istrage Kantonalno tužilaštvo KS od 17.03.2017. godine, Objava na portal klix.ba „Slučaj "K.M." : Supruga ga prijavila pa odbila svjedočiti, sud izricao mjere zabrane prilaska“ od 09.03.2023. godine, Print scr. objave Slobodna Bosna od 14.08.2023. godine, Print scr. objave Faktor od 15.08.2022. godine, pregledom i slušanjem video snimak tužene od 08.03.2023. godine, Rješenje Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 Pr 613745 16 Pr od 23.11.2016. godine, Rješenje Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 Pr 560479 16 Pr od 14.03.2016. godine, Objava J.Ž. na njenom Facebook nalogu koju je prenio Dnevni avaz: „Zašto u civilizovanim zemljama K.M. ne bi smio biti Ministar ... ili obavljati bilo koju javnu funkciju ?“, Portal bh vijesti cinična čestitka ženama za 8 mart: „Za ministra ... predložen

kažnjavani porodični nasilnik K.M.“, Najportal.ba D.H.: „Moj bivši muž je izbjegao alimentaciju“, Portal Ekran: „Protesti zbog M. nasilništva nad suprugom, imaju puno osnova“, Portal Raport: „K.M.: Nikad nisam osuđen za nasilje u porodici“, Portal žurnal Porodično nasilje: „M. i dio medija žrtvu udruženo nazvali psihički nestabilnom narkomankom“, Portal Stav: „Ž. najavila zločinačku i kriminalnu vlast trojke“. Saslušani su tužitelj i tužena u svojstvu parnične stranke, te su saslušani u svojstvu svjedoka E.P. i Dž.A.

Sud je na pripremnom ročištu održanom dana 26.02.2024. godine odbio prijedlog punomoćnika tužitelja da se na ročištu za glavnu raspravu provedu dokazi: gledanjem i slušanjem video snimka sa okolnostima na osnovu kojih je sačinjen Zapisnik o izjavi osumnjičenog K.M., Policijska Uprava Novi Grad od 05.12.2022. godine, Specijalistički nalaz KCUS pacijenta D.M. broj: ... od 25.11.2022. godine i saslušanje svjedoka Mldb, sina tužitelja, na predložene okolnosti štete koju je prouzročila izjava tužene na njegov život, kao i na okolnosti istinitosti svih navoda tužene kojima je tužitelj oklevetan. Takođe, sud je na istom ročištu odbio prijedlog punomoćnika tužene da se na ročištu za glavnu raspravu provedu dokazi uvidom i čitanjem Zapisnika o ispitivanju osumnjičenog K.M., Policijska uprava Novi Grad Sarajevo broj 02/11-4/22 od 05.12.2022. godine, Službene zabilješke Službe socijalne zaštite Općine Novi Grad Sarajevo broj 31-10/03-530-855/22 od 20.05.2022. godine, Specijalističkog nalaza UKC Sarajevo pacijenta D.M. ... od 13.03.2016. godine, da sud od Kantonalnog Zavoda za socijalni rad Sarajevo zatraži spis o informacijama i angažmanu Službe za socijalni rad povodom porodičnog nasilja K.M., te saslušanje svjedoka D.M., bivše supruge tužitelja, na okolnosti nasilja u porodici od strane tužitelja, te policijskih i sudskih tužilačkih postupaka te postupaka kod Službi za socijalno staranje.

Naime, imajući u vidu predmet tužbenog zahtjeva u ovoj pravnoj stvari te činjenične navode tužbe u kojima je tužitelj identifikovao šta smatra klevetničkim izražavanjem tužene, sud je našao da provođenje navedenih materijalnih dokaza i saslušanje predloženih svjedoka nije relevantno za presuđenje u ovoj pravnoj stvari. Sud posebno ukazuje da je tužena u spornom tekstu na facebook nalogu od 08.03.2023. godine i u obraćanju na protestu ispred sjedišta ... od 09.03.2023. godine istakla da je za iznesene navode, između ostalog, saznala iz objave njegove bivše supruge, koji su prenijeli mnogi portali. Dakle, tužena za iznesene navode, koje tužitelj smatra klevetničkim, nije imala neposredna saznanja od bivše supruge tužitelja, D.M., pa sud cijeni da svjedočenje iste na predložene okolnosti nije relevantno za odlučivanje u ovom postupku.

Sud je na istom ročištu odbio prijedlog punomoćnika tužitelja za isključenje javnosti na glavnoj raspravi. U svom zahtjevu za isključenje javnosti punomoćnik tužitelja je istakla činjenicu da je ovo postupak po tužbi za naknadu štete zbog klevete, da se radi o javnoj ličnosti, a da će kroz određene navode, iskaze i izvođenje materijalnih dokaza biti uključena maloljetna djeca, pa stoga smatra da sa ciljem zaštite interesa maloljetnika, čuvanja lične tajne i porodičnog i privatnog života tužitelja treba biti isključena javnost na glavnoj raspravi. Sud nalazi da nisu ispunjeni uslovi iz člana 119. stav 1. ZPP-a za isključenje javnosti na glavnoj raspravi, a sve imajući u vidu da je sud prethodno odbio prijedlog tužitelja da se kao svjedok sasluša malodobni Mldb, te cijeneći da izvođenje dokaza na glavnoj raspravi, a koje je sud odredio rješenjem na pripremnom ročištu, ne zahtjeva zaštitu interesa maloljetnika, niti čuvanja lične tajne i porodičnog i privatnog života. Takođe, činjenica da je tužitelj javna ličnost nije razlog za isključenje javnosti sa glavne rasprave iz člana 119. stav 1. ZPP-a.

Među strankama nije sporno da je dana 08.03.2023. godine, na performansu povodom Međunarodnog dana žena koji je organizovao Forum žena „...“, tužena prilikom obraćanja

prisutnim izjavila: „'...' Kantonalni odbor je napravio lakrdiju, jer je zakazao hitnu sjednicu da izabere kandidate za ministre, za vladu Sarajevskog kantona, među kojima su predložili za ministra kulture, kulture i sporta nasilnika, dakle čovjeka za kojeg se zna da je presuđeni nasilnik u porodici, i odbor to prihvatio! Dakle bunim se i pozivam vas da napravimo neki javni protest, ovo se ne smije dogoditi. Bez obzira što već mjesec, dva pokušavamo, evo ja personalno da nas malo dignem, da kažem ljudi moramo dići glas protiv nasilja u porodici, taman da je moj narođeniji brat, jer o čemu mi pričamo već dvadeset i pet godina, po kojim mi to seminarima i radionicama sjedimo dvadeset i pet godina, koliko je para dato za našu edukaciju, za šta... da mi ovdje u svom krugu uskom pričamo o tome i onda izađemo napolje i smješamo se što nam neko kupi karanfil i što nam čestita 8. mart, pa to je prestrašno, to je takvo poniženje, ne samo što je to na današnji dan, ovo je stvarno lakrdija, teška lakrdija, i ako mi ovako nastavimo i ako nama bude bitnije da mi budemo na nekoj listi da mi budemo tamo negdje u milosti nekog od muškaraca na funkciji itd., onda bolje da nas nema i ne treba da se bavimo politikom, jer se mi ne bavimo politikom. Čime se mi bavimo? Nekim kalkulacijama, oprostite, ja sam ogorčena. Ja nisam dobila poziv za današnju sjednicu, zato što su namjerno izbjegli da me ne pozovu jer „su znali da ću progovoriti jer ja već mjesec i po dana pokušavani, ja sam pisala i predsjedniku. Ovo je pravo dno dna '...' . Dakle vrlo dobro se zna i gleda da se izbjegne neko ko ima suprotno mišljenje. Mene je stid, mene je stid, mene je stid... ”.

Navedeno proizilazi i iz video snimka sa skupa Foruma žena ... od 08.03.2023. godine, koji snimak je pregledan na glavnoj raspravi.

Dio izjave tužene sa navedenog skupa od 08.03.2024. godine da je „...“ za ministra kulture preložio nasilnika, za kojeg se zna da je presuđeni nasilnik u porodici i da sve pristune na skupu poziva da naprave javni protest, su prenijeli printani mediji što je vidljivo iz teksta SlobodnaBosna.ba „Oštre reakcije E.P. i B.B. o K.M.: „...“ nam za ministra predlaže nasilnika, šta je ovo mafija '...' -ovska“ Faktor.ba od 14.03.2023. godine“.

Nesporno je i to da je dana 08.03.2023. godine tužena na svom facebook nalogu pod imenom „M.B.“ objavila tekst pod nazivom „Peticija“ u kojem je navela sljedeće: „Mi, grupa žena u najvećem broju grupa članica Foruma žena '...' BiH, dolje potpisanih, a prisutnih na performansu posvećenom Danu žena, šokirane smo viješću da je Kantonalni odbor '...' Sarajevo kandidirao za ministra '...' u Vladi KS osobu koja je optužena za nasilništvo u porodici, o čemu su izvještavali mnogi portali, a na osnovu svjedočenja njegove bivše supruge koja je predložila i kopije dvije sudske presude o zabrani približavanja žrtvi nasilja. Nakon duge i žustre rasprave jednoglasno smo odlučile da tražimo od KO '...' Sarajevo da hitno povuče svoj prijedlog i pronađe adekvatnu osobu iz svijeta kulture kakvih u Sarajevu ima vrlo kvalitetnih, kao i u samom '...' BIH. Ovom prilikom nećemo komentirati to da je sjednica Odbora sazvana kao hitna i to u radno jutarnje vrijeme, zorom, nakon nekoliko mjeseci nerada, bez ikakvih konsultacija i informacija ni sa članstvom, osim u najužem krugu 3-4 osobe koje u KO '...' vedre i oblače: jedni te isti ljudi su i politička i izvršna i zakonodavna vlast!“.

Objavu i sadržaj navedenog teksta su prenijeli printani i elektronski mediji u Bosni i Hercegovini što proizilazi iz teksta Portal Fokus.ba print „Žene .. najavile protest: Šokirane smo da je M. da kandidat za ministra“ od 11.03.2023. godine, N1info.ba od 08.03.2023. godine „Aktivistkinje i članice ... pozivaju na protest zbog M.“; Faktor.ba od 09.03.2023. godine „Danas protesti ispred Centrale ...zbog prijedloga da M. bude ministar“, Radiosarajevo.ba „Protesti žena danas u Sarajevu- „Šokirane smo koga je '...' predložio za ministra kulture“.

Nije sporno ni to da je dana 09.03.2023. godine ispred sjedišta ...-a BiH održan protest protiv prijedloga Kantonalnog odbora ... Sarajeva da se tužitelj imenuje za ministra za ... Kantona Sarajeva, na kojem se prisutnim obratila tužena, koja je tom prilikom izjavila: „*Ne želim, kao ..., kao članica ..., da u moje ime, u naše ime, na ministarsku poziciju sjedne neko iza koga idu repovi tipa porodičnog nasilja. Vidjeli ste i ne želim ulaziti u to. optužbe njegove supruge, izrečene su na kraju krajeva i te zaštitne...Sud valjda ne izriče bezveze te mjere. Zaustavljen je taj proces, žena odustala, nije htjela da svjedoči, najlakše bi bilo sad nju optužiti. Pita li se iko zašto je odustala, zašto žena sa troje djece neće da svjedoči i izlazi toliko u javnost.*“

Printani i elektronski mediji u BiH su izvještavajući o navedenom protestnom skupu ispred sjedišta ... prenijeli i navedenu izjavu tužene što je vidljivo iz objava „Protesti ispred Centrale '... ' B.B. poručila: „Oni koji biraju M. neka preuzmu odgovornost, ja se ograđujem“, Klix.ba od 14.03.2023. godine „Danas protesti pred ... zbog prijedloga da M. bude ministar, pobunile se i članice partije „ovo je dno dna“, Avaz.ba od 14.03.2023. godine „Grupa građana ispred Centrale ... protiv imenovanja M. za ministra“, N1.ba od 09.03.2023. godine „Protesti ispred ... „želimo da nas predstavljaju moralno čisti ljudi“, Žurnal.ba od 09.03.2023. godine „... štiti kvalitetan kadar; Optužbe za porodično nasilje i politička hajka“, Oslobođenje.ba od 09.03.2023. godine „Protesti ispred Centrale-'...' protiv M.; Da li je u Sarajevu na vlasti '...'-ovski lobi“, RadioslobodnaEvropa od 14.03.2023. godine „Protesti u Sarajevu zbog prijedloga '...' da ministar bude K.M.“, BanjaLuka.net od 09.03.2023. godine „Građani ispred Centrale '...'-, neće M. za ministra, ...: Svi su nevini dok se ne dokaže suprotno“, Hayat.ba od 09.03.2023. godine „Danas protesti pred Centralom ... zbog prijedloga da M. bude ministar“.

Iz navedenih objava takođe proizilazi da su mediji, prilikom izvještavanja javnosti o navedenom protestu i izjavama učesnika protesta, naglasili da je D.H., bivša supruga tužitelja, sredinom decembra prošle godine javno optužila bivšeg supruga, aktuelnog ... u Skupštini KS i bivšeg predsjednika ... zajednice, za nasilje u porodici, a da je tužitelj sve njene navode negirao.

U tekstu Slobodne Bosne od 14.08.2023. godine je preneseno da se S.P., sarajevski advokat i novinar, na društvenim mrežama osvrnuo na reakcije političara nakon brutalnog ubistava u Gradačcu, navodeći, između ostalog, da je prije otprilike godinu dana visoki funkcioner '...', K.M. brutalno fizički zlostavljao svoju tadašnju suprugu, majku zajedničke maloljetne djece, nakon čega mu je Općinski sud u Sarajevu izrekao mjeru zabrane približavanja žrtvi njenog nasilja.

Tužena je dana 15.08.2023. godine na svom facebook nalogu objavila sliku prve strane predmetne tužbe iz ovog postupka, sa objavom teksta iznad tužbe „Samo da vas podsjetim kako prolazite kad se pokušavate boriti protiv nasilništva“, a što je preneseno u tekstu Faktor od 15.08.2022. godine.

Iz Uvjerenja Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 Kr ... od 09.01.2023. godine proizilazi da protiv tužitelja, pred sudovima na području BiH, nije podignuta optužnica koja je stupila na pravnu snagu, odnosno da nije potvrđena optužnica, a niti je izrečena osuđujuća presuda za krivično djelo sa propisanom kaznom zatvora do pet godina ili novčanom kaznom kao glavnom kaznom.

Iz Uvjerenja Ministarstva unutrašnjih poslova KS broj od 10.01.2023. godine proizilazi da tužitelj, prema podacima iz kaznene evidencije, nije osuđivan.

Obavještenjem Kantonalnog tužilaštva KS broj T09 0 KT 0100632 16 od 17.03.2027. godine tužitelj je obavješten da je od strane navedenog tužilaštva dana 17.03.2017. godine donesena Naredba o obustavi istrage od dana 21.12.2016. godine prema njemu, kao osumnjičenom, zbog krivičnog djela Nasilja u porodici iz člana 222. stav 2. u vezi stava 1 KZ FBiH, jer iz prijave i pratećih spisa proizilazi da nema dovoljno dokaza da je osumnjičeni počinio navedeno djelo.

U tekstu "Slučaj "K.M.": Supruga ga prijavila pa odbila svjedočiti, sud izricao mjere zabrane prilaska" od 09.03.2023. godine, portal Klix.ba je objavio izjavu glasnogovornice Kantonalnog tužilaštva KS, A.B. da su protiv tužitelja postojale dvije prijave 2017. godine za nasilje u porodici, ali da je dana 26.05.2017. godine donesena Naredba o obustavi istrage, budući da je jedini svjedok bila oštećena, koja je odbila svjedočiti.

Iz rješenja Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 Pr 560479 16 Pr od 14.03.2016. godine proizilazi da je rješavajući u postupku protiv nasilne osobe K.M. zbog učinjene radnje nasilja iz člana 7. stav 2. tačke 1,2,3,4. i 5. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici („Sl.novine FBiH“ br.20/13), za izricanje zaštitne mjere iz člana 9. stav 1. tačka 2. i tačke 3. istog Zakona, a po zahtjevu MUP-a Kantona Sarajevo, Treće policijske uprave- Odjeljenje kriminalističke policije- Novi Grad , na osnovu člana 19. i 21. istog Zakona doneseno navedeno rješenje kojim se nasilnoj osobi: K.M. izriču zaštitne mjere 1. Zabrana približavanja žrtvi nasilja u porodici, supruge D.M., na bilo kom području, na udaljenosti od 3 (tri) metra i 2. Zabrana približavanja žrtvi nasilja u porodici, supruge D.M., na adresi stanovanja, i to na vremenski period od 6 (šest) mjeseci od dana donošenja ovog rješenja, a sve što je dana 13.03.2016.godine u 04,15 sati u ulici ... u stanu počinio nasilje u porodici na taj način da kada je supruga D.M. došla kući i raspremila da spava obratio joj se riječima: „Sutra ćeš izaći iz stana, a kada je odgovorila zašto da izađem iz stana rekao joj zato što si došla u ovo doba“, te kada ga je pitala koliko si puta bio vani i dolazio u ovo doba i još kasnije, prišao joj je rekavši: „E sad ću te ubiti“, uhvatio za vrat i tom prilikom ju je udario glavom od zid, a potom uhvatio rukama i bacio na pod, nakratko izgubila svijest, a kada je vidjela da se nalazi u haustoru zgrade, bosa i u pidžami je izašla trčeći da se udalji iz zgrade, kako je muž ne bi vidio te je pozvala svoje roditelje, koji su pozvali policiju, sa kojima je otišla u stan da se presvuče, a zatim sa roditeljima i bratom kod KUM-a Bolnice Koševo gdje joj je ukazana ljekarska pomoć.

Iz rješenja Općinskog suda u Sarajevu 65 0 Pr 613745 16 Pr od 23.11.2016. godine vidljivo je da je rješavajući u postupku protiv K.M., zbog izricanja zaštitne mjere iz člana 9. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, (Sl novine F BiH br. 20/13) na osnovu člana 17. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, doneseno navedeno rješenje kojim su nasilnoj osobi K.M. izrečene mjere zabrane 1. Zabrana uznemiravanja i uhođenja osobe izložene nasilju supruge D.M. i 2. Zabrana približavanja žrtvi nasilja u porodici supruzi D.M. na bilo kom području na udaljenosti od 5 (pet) metara, u trajanju od 1 (jedne) godine od dana pravosnažnosti ovog rješenja, koje provodi MUP KS, Treća PU Novi grad, a sve zbog toga što je dana 21.11.2016. godine oko 18,00 sati u stanu u ulici ..., opština N.G., po dolasku u stan uzeo mobilni telefon koji koristi D.M., nakon čega joj se obratio riječima: „Jesi skontala da sam ti uzeo telefon i sad sve znam, imaš momka, ovdje ti je kraj, ako te do sada nisam ubio, ovaj put ću te ubiti“, nakon navedenog ista je zahtjevala da joj vrati mobilni telefon koji je vlasništvo njenog oca N.H. kojom prilikom joj je isti rekao da neće, nakon čega se sa navedenim mobilnim telefonom udaljio iz stana.

Iz teksta Najportal.ba D.H.: „Moj bivši muž je izbjegao alimentaciju“ vidljivo je da je u navedenom tekstu prenesena objava sa facebook profila bivše supruge tužitelja D.H., u kojem ista optužuje tužitelja za porodično nasilje prema njoj, u vrijeme trajanja njihove bračne zajednice, iznoseći niz problema u braku sa tužiteljem i tokom razvoda. Takođe, u navedenom tekstu objavljena je izjava tužitelja kojom negira optužbe bivše supruge i navodi da je on bio meta njenih napada, o čemu postoje prijave.

Iz teksta Portal žurnal Porodično nasilje : „M. i dio medija žrtvu udruženo nazvali psihički nestabilnom narkomankom“ od 21.12.2022 godine proizilazi da je u navedenom tekstu istaknuto da je D.H. na svom Facebook profilu objavila da ju je zlostavljao bivši suprug K.M., ... u Skupštini KS, a da su nakon ove objave pojedini mediji prenijeli njegovu reakciju kojom on demantuje njene navode. U navedenom tekstu se ističe da je bivša supruga tužitelja u prvobitnoj objavi navela da je trpila i trpi nasilje od bivšeg supruga K.M., a da su objavljena rješenja Općinskog suda u Sarajevu kojom su izrečene mjere zabrane približavanja žrtvi nasilja D.H. te zabrana uznemiravanja i uhođenja na period od jedne godine.

Iz teksta Portal Report: „K.M.: Nikad nisam osuđen za nasilje u porodici“ od 09.03.2023. godine proizilazi da je u tekstu prenesena objava sa facebook naloga tužitelja, a sve povodom protesta ispred sjedišta '...', kojom je demantovao iznesene navode da je osuđen za porodično nasilje, ukazujući da nikada nije bio osuđen za krivično djelo nasilja u porodici niti je ikada podignuta optužnica za navedeno djelo, a optužbe njegove bivše supruge za navodno nasilje prema njoj, koje je ona iznjela krajem prošle godine, je već demantovao i priložio zvanične dokumente koji osporavaju njene navode.

Iz teksta Portal BH Vijesti Cinična čestitka ženama za 8 mart: „Za ministra ... predložen kažnjavani porodični nasilnik K.M.“ od 08.03.2023. godine vidljivo je da je u tekstu, između ostalog, navedeno da je od strane „...“ tužitelj predložen za ministra ... KS, te da je njegova bivša supruga krajem prošle godine objavila na društvenim mrežama brojne uznemirujuće optužbe za nasilje protiv njega, u kojim je, pored ostalog, navela da je Općinski sud u Sarajevu svojevremeno donio rješenje kojim je M. izrečena mjera zabrane približavanja „žrtvi nasilja D.H.“ te zabrana uznemiravanja i uhođenja na period od jedne godine“.

Ostale materijalne dokaze sud je cijenio, ali ih nije posebno obrazlagao obzirom da isti nisu relevantni za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari.

Saslušan u svojstvu parnične stranke tužitelj je izjavio da se od 08.03.2023. godine, u njegovom životu promijenilo mnogo toga jer mu život nije više isti, navodeći da ima 17 godina radnog staža i da je svoju karijeru gradio časno i pošteno, a od 2019. godine je ušao u politiku. Za cijelog života nema ni jedne mrlje u životu i sve što radi, radi časno i pošteno kako su ga roditelji i naučili, međutim nakon spornog izražavanja tužene ima probleme sa nesanicom, problem komunikacije s ljudima jer uvijek gleda da se neko ne osjeća loše pored njega jer mu je nanesena velika šteta. Stavljena mu je meta na čelo da je nasilnik što je sve prouzrokovalo tužbu za klevetu. Znao je i viđao kroz medije da je politika postala mulj ali nije vjerovao da je ovaj mulj tako dubok i da razni ljudi iz opozicije koriste krizu i prave krizu da bi došli do neke vlasti i uticaja kako i pokušavaju da njegovih 17 godina karijere bez mrlje dovedu u pitanje. Ističe da su nakon objave 08.03.2023. godine društveni mediji postali borba za share, postizanje nekog svog cilja koji je refleksija da putem društvenih mreža, putem SMS poruka, dnevnih kontakata, prolaskom ulica gdje čitav život doživljava razne uvrede i prijetnje da ga treba likvidirati, da ga ujutru treba ubiti, te da ne može objasniti kakav je to vid prijetnji i uvreda. Njegova porodica je prijavljivala PU Centar, čisto da zaštiti sebe ali društveni mediji su bez maha, da je u

konkretnom šteta nesaglediva i utiče na njegov svakodnevni život. Istakao je da je radio u najvećim privatnim kompanijama u BiH bez ijedne mrlje, izgradio sebe kao ozbiljnog menadžera i čovjeka koji ima, ne samo političku karijeru, i sve što je do danas radio, a sada dobija uvrede da ga treba ubiti i još dosta toga što je teško podnijeti. Naveo je da je i prije političke funkcije ministra u Vladi KS, bio ... Olimpijskog centra Bjelašnica Igman ZOI 84, zatim direktor zajednice KS bez mrlje, bez podignute optužnice i bilo čega sličnog. U trenutku kada je doživio sve ovo postao je ... u Domu naroda F BiH i ... Skupštine KS uz podršku građana KS, skoro njih 4.000. Znao je da je izazov prihvatiti političku funkciju u svojstvu ministra i tu kreću kola niz brdo, međutim drugi prave krize da bi se poljuljao i njegov kredibilitet i kredibilitet ... odnosno Kantonalnog odbora '...' Sarajevo. Nakon objave, neprijatnost nakon dužeg vremenskog perioda nije stala i uvrede su svakodnevne kako putem FB, tako i Instagram naloga, komentara, ponovo slanja pretećih poruka, tako da od tog dana nema više mira. Ono što ga najviše boli u svemu ovome to je da kada se dešavaju najgori trenuci za građane BiH, tužena pokušava uvijek i to radi vješto stavljati metu na njegovu glavu i u sve te stravične zločine, ubacujući njegovo ime u kontekst najgnusnijeg zločinca na ovom prostoru. Ističe da je prije 15-ak dana kada je bio sa svojim sinom na planinarenju u Dom Jure Franko Trebević, konobarica mu nije htjela donijeti piće jer je on nasilnik. Naveo je da to njemu kao njemu ništa to ne znači, ali bilo je dosta teško slušati to pred mladb. djetetom te je to jedna od niza stvari koje mu se dešavaju i ne bi volio da se to ikome desi. Naveo je da nijedan organ partije, da li se to radi o Forumu žena '...' ili vrh partije se nije oglasio putem zvaničnog saopštenja, memoranduma, potpisa navedenih organa dovodeći ga u vezu sa nasilništvom. Vezano za E.P., koja se zajedno sa tuženom obratila prisutnim na skupu 08.03.2023. godine, izjavio je da istu nije tužio jer ona nije bila na protestnom skupu ispred ... i ovaj snimak je nastao u Galeriji BiH i nije trebao biti u funkciji predstavljanja njega kao nasilnika nego je tužena kao izuzetno vješt političar iskoristila moment i lokacijski jer je na tom događaju koji je bio posvećen kao dan žena, iskoristila moment da obmanjuje javnost i žene jer je sasvim razumljivo da žene na samu pomisao nasilništva reaguju ovako kako je i bilo. E.P. je trebala razgovarati sa s tim nasilnikom i čuti drugu stranu priče te ova tužba koju je pokrenuo je njemu dala tu konfiguraciju da uradi jer se ovdje radi o političnom uništavanju jednog mladog političara, jer on za ultra kratko vrijeme može imati ovo što je zaslužio svojim radom u realnom sektoru. Naveo je da on nije niti nasilnik niti čovjek koji je ugrozio bilo koga, te da nikada nije našao učinio niti jednom čovjeku kao niti jednoj osobi, te da za 17 godina svoje profesionalne karijere nije povisio ton na svog kolegu, te smatra da je on čovjek koji okuplja ljude. Također je naveo da niti je osuđivan, niti optužen kao što nije ni podignuta optužnica za bilo kakvo djelo, napominjući da je Državna sigurnosna agencija nedavno u Vladi KS uradila sigurnosne provjere koje su njega prokazale kao sigurnu osobu koja nema nikakvih sigurnosnih prijetnji za BiH, te ti podaci i sigurnosne provjere Agencije su rigorozne i ulaze u svaku poru života i to govori kakav je on i ko je on. Naveo je da sve ono što sud presudi kao krivično djelo on priznaje, kao i rad suda i odluke koje sud donosi. Istakao je da mu je poznato Rješenje Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 Pr 613745 16 Pr od 23.11.2016. godine gdje se u dispozitivu rješenja navodi „Prema nasilnoj osobi K.M....u svrhu otklanjanja posljedica učinjenog nasilja i zaštite žrtve nasilja u porodici, na osnovu člana 9 stav 1 tačka 2 i 3 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, izriču zaštitne mjere“, ali da u konkretnom slučaju Socijalna služba nije nikada rekla da je on nasilnik niti je izdala neki dokument. Tužilaštvo BiH nikada nije pokrenulo proces protiv njega, odnosno nije nikada podignuta optužnica odnosno zbog nedostatka materijalnih dokaza obustavili su prijavu koju je imao od svoje bivše supruge, pa je Tužilaštvo apsolutno obustavilo istragu jer nisu postojali materijalni dokazi i sama ta privremena mjera je nepostojeća jer je Tužilaštvo donijelo svoj konačni sud. Tužitelj je naveo da ova zemlja dozvoljava da govorimo svi šta želimo ali moramo iza toga stajati, te da je sve navode vezano za to da na Google-u ima 25.864 linka na kojima se nalaze izjave, tekstovi, komentari, analize, više stotina autora i

nevladinih organizacija demantirao kroz 3 dokumenta koji su sastavni dio dokaza a to je da je Tužilaštvo odbilo prijavu jer nisu imali materijalnih dokaza, a Općinski sud u Sarajevu je rekao da se protiv njega ne vodi nikakav vid procesa i treći dokument Uvjerenje o nekažnjavanju, i u teatralnog dijela gdje kada se spominje nasilje, a vidi se u prostoriji da su sve bile žene, reagirale kako bi svaka žena reagovala. Tužena je pokrenula proteste, tražila je i forsirala bukvalno svaki dan kroz Viber kanale da se ... BIH Sarajevo, da se Forum žena '...' oglasi i time da osudu da se on kao nasilna osoba proglasi, a to nije ništa urodilo iako je tužena lobirala i energiju utrošila da dobije taj akt. Naveo je da je tužena apsolutno organizator skupa ispred sjedišta ..., te da mu na FB kanalu svaki dan stavlja metu na čelo, a da on ništa nije loše rekao, i da je dobijao od ... molbe da obustavi ovu tužbu, ali pri tom zna da je ispravno postupio. Smatra da je u datom trenutku cilj da se njegovo ime i prezime ukalja i da se skloni sa političke scene, te da je sva ova medijska hajka i govor u Galeriji koji je doveo taj neki protest ispred ... bio sigurno da rezultira da njegovo imenovanje bude spriječeno. Ističe da su političke funkcije prolazne a da se on kao otac troje djece nakon čitave ove sage i stavljanja mu mete na čelo, boji koji će poslodavac poslije svega raditi sa njim. Smatra da je imenovanjem njega kao resornog ministra ... napravio izmjene u kulturi u KS, ukazujući da nikada veći budžeti nisu bili u '...', a usvojen je niz zakona. Naveo je da je ministarska pozicija plod njegovog rada u ... i da je izuzetno bitna funkcija ministra ... KS i svojim radom da će poboljšati uslove kako u ... tako i u Istakao je da percepciju javnosti stvara tužena i takvi kao ona, te da smatra da niti jednu funkciju ne trebaju obnašati osobe koje su presuđene za nasilništvo u porodici.

Saslušana u svojstvu parnične stranke tužena je izjavila da je po zanimanju profesora bosanskog jezika i književnosti, te da je sada u penziji, od 1968. godine je u Savezu komunista, a kada se transformisao tada je postala član '...', te ima 56 godina partijskog staža. U '...' je obavljala funkcije od predsjednice Općinske organizacije do članice Glavnog odbora, članice Predsjedništva i nekoliko godina je bila predsjednica aktivista koje je i osnovala u Nekoliko puta je birana za općinsku vijećnicu, kantonalna zastupnica u dva navrata, federalna zastupnica Parlamenta u dva navrata i ministrica u Vladi Alijane za socijalna pitanja i raseljena lica i izbjeglice, a trenutno je i dalje članica Predsjedništva i Glavnog odbora '...' Istakla je da je članica Antifašističke feminističke organizacije te je sarađivala sa CURE, INFOHOUSE i sl. Navela je da je angažovana u aktivnostima povodom događaja, protesta, peticija za zaštitu ženskih prava i da je ona jedna od onih koji su pioniri za ženska prava u stvaranju institucionalnih okvira za ženska prava pa kao takva naravno je stalno u komunikaciji sa nevladinim organizacijama ukupno sa civilnim društvom. Vezano za njen stav prema nasilnim osobama u porodici i nasilništvu u porodici izjavila je da ona smatra da je nasilje nad ženama i nasilje u porodici ogroman problem u našem društvu, da je jako zadovoljna da su nevladine organizacije i političarke već dugi niz godina radile u sprečavanju i stvaranju mehanizama za borbu protiv nasilja. Navela je da nije imala nikakav lični motiv u odnosu na tužitelja da digne glas protiv izbora tužitelja na funkciju ministra kulture te da ga jedva poznaje i kroz njen dugogodišnji politički rad nije imala priliku da se susreće sa tužiteljem. Također je navela da nije tačna tvrdnja da je ona organizovala protestni skup ispred sjedišta '...' 08.03.2023. godine, te da ona nije organizatorka tog skupa i da je vidjela na objavama nevladinih organizacija da su one nakon objavljenog nekog snimka zakazali skup pred '...' i nekako je osjećala moralnom obaveznom da se pojavi tu na tom skupu među ljudima iz nevladine organizacije, a sve su to aktivistice sa kojima dugo sarađuje. Tužena je potvrdila da je na performansu koji je Forum žena '...' organizovao povodom 8. marta u Muzeju književnosti i pozorišne umjetnosti izjavila da je „...' Kantonalni odbor je napravio lakrdiju jer je zakazao hitnu sjednicu da izabere kandidate za ministre za Vladu Sarajevskog kantona među kojima su predložili za ministra '...' nasilnika. Dakle, bunim se i pozivam vas da napravimo javni propust. Ovo se ne smije dogoditi. Bez obzira što već mjesec dva pokušavamo, evo ja personalno da vas malo dignem, da kažem:

Ljudi, moramo dići glas protiv nasilja u porodici, taman da je moj najrođeniji brat, jer o čemu mi pričamo ovih 25 godina. Po kojim mi to seminarima i radionicama sjedimo 25 godina, koliko je para dato za našu edukaciju, za šta“, ukazujući da ona uvijek učestvuje u obilježavanju 8. marta, dana žena. Istakla je da bi na opisani način uvijek reagovala jer se ona ne poziva na sudske presude, nego na opći dojam za kriterij postavljenja i imenovanja na funkcije, koji je mnogo širi, i dužna je kao neko ko se bavi politikom i neko ko se u aktivističkom radu bavi borbom protiv nasilja, napraviti reakciju i to nema nikakve veze sa imenom i prezimenom osobe o kojoj govori. Poznato joj je da je Općinski sud u Sarajevu 14.03.2016. godine donio Rješenje prema nasilnoj osobi K.M. o čemu je čitala u svim portalima kao i svi drugi, te da joj je poznato da je u tom Rješenju Općinskog suda u Sarajevu nasilje tužitelja prema supruzi opisano sljedećim riječima „E sad ću te ubiti. Uhvatio za vrat i tom prilikom je udario glavom od zida a potom uhvatio rukama i bacio na pod, nakratko je izgubila svijest a kada je vidjela da se nalazi u haustoru zgrade, bosa i u pidžami je izašla trčeći da se udalji iz zgrade, kako je muž ne bi vidio te je pozvala roditelje koji su pozvali policiju, s kojima je otišla u stan da se presvuče, a zatim se sa roditeljima i bratom na KUM Bolnice Koševo gdje je ukazana ljekarska pomoć jer je to pročitala i na portalima a kasnije i na kopiji Rješenja. Također joj je bilo poznato da sud nije donio presudu protiv tužitelja zbog porodičnog nasilja već rješenje kojim se utvrđuje njegovo nasilničko ponašanje i izriču zaštitne mjere, iako za nju sve što sud donese je presuda ne ulazeći ni u kakve detalje. Ponovila je da nije pravica i njen način izražavanja nije u skladu sa pravnom terminologijom niti su za nju kao političarku i aktivisticu relevantne jedino sudske presude, za nju je relevantan opći dojam koji se ostavlja na osnovu svih podataka koji su joj dostupni kada se govore o kadrovskoj politici, imenovanjima i izborima. Njeno sagledavanje kao osobe koja i kao članica rukovodstva '...' ima odgovornost i u ovoj oblasti je mnogo šire od onoga što može donijeti neka sudska presuda, odluka i sl, a vidjelo se u slučaju N.H1 iz Gradačca koliko se insistiralo da sutkinja nije primijenila zaštitne mjere i donijela odluku zabrane pristupa žrtvi, što bi po mnogima moglo spriječiti najteži zločin koji se desio. Navela je da ne bi podcjenjivala zaštitne mjere i sve ono što u njima piše, poradila bi na tome da se što snažnije primjenjuju jer je sigurna da bi ta kontrola mogla dati određene pomake u zaštiti od nasilja. Tužena je dalje navela da sve što je saznala o ovom slučaju, saznala je iz iskaza bivše supruge tužitelja i čitala na nizu portala a kasnije i iz puno obraćanja od osoba koje su imale potrebu da prenesu svoje iskustvo, te također nakon svih informacija o porodičnom nasilju i nasilju tužitelja, koje je dobila nakon 08.03.2023. godine i 09.03.2023. godine, imala bi istu reakciju zato što smatra moralnom obavezom da napravi reakciju jer smatra da treba da se govori o ovakvim stvarima ako mislimo da se pošteno borimo protiv nasilja i nasilja u porodici. Vezao za ovaj slučaj Predsjedništvo '...' nema nikakvog stava niti je ikada iko u stranci pokrenuo priču o ovome, svi ćute jer nemaju nikakve argumente te je dodala da bi bila jako sretna da se otvorila rasprava na ovu temu ali nažalost nije. Osnov iznošenja tvrdnje da je tužitelj presuđeni nasilnik su dvije ili tri odluke suda, da su izrečene zaštitne mjere zabrane prilaska žrtvi i dicanja tužbe od strane bivše supruge tužitelja, a kao što se zna žene često odustaju od svjedočenja i straha od prijetnji, odnosno iz raznih razloga i taj fenomen da žrtva odustaje je prepoznat kao moguća kočnica, a informacija da je u ovom konkretnom slučaju, eventualna žrtva odustala od eventualne tužbe u krivičnom postupku je kao i sve druge koje je dobila vezano za ovaj slučaj i čitala je na portalu. Navela je da nije kontaktirala tužitelja s ciljem provjere tačnosti informacija koje je dobila sa portala, jer je imala dovoljno drugih informacija. Nije joj poznato kako teče postupak koji jedna žrtva nasilja prolazi kada su u pitanju nadležni organi, a više je zanima sudbina i patnja žene. Navela je i da ne zna da se više pričalo i pisalo općenito o nasilju femicidu u zadnje 2 godine, a posebno u slučaju N.H1, da su vidjeli svi i čitali i gledali objave tako da ti detalji koje su vidjeli su svima poznati ali o tom postupku se nije previše informisala. Njen kontakt sa predsjednikom '...', N., je bio da je čula da planiraju tužitelja da imenuju na neku poziciju u Vladi i da ga moli da se to ne čini s obzirom na okolnosti

vezane za nasilje u porodici i ako je čovjek kvalitetan kadar da ga postave za nekog direktora i sl. ali ne za političku funkciju. Odgovor predsjednika je bio da se to još ništa ne zna, da nije bilo govora o kantonalnim funkcijama i da treba vidjeti šta je tu istina a šta nije, ali je poslije, na nekom svom javnom nastupu, predsjednik izjavio kako nasilje u porodici i ljudi označeni kao nasilnici nemaju ništa tražiti u javnom životu kako to '... ' nikada ne bi podržao, te mu je ona tada poslala poruku čestitajući mu na toj izjavi i to je bila sva komunikacija između njih. Kada je poslije imenovanja stigla tužba, obavijestila je predsjednika N. da je tužena, na što se on kao iznenadio i pitao je da li može dati svoj broj telefona tužitelju da je nazove i da razgovaraju, na što je ona rekla da može, ali se to nikada nije dogodilo. Navela je da ne prati objave K.M., a vezano za pitanje punomoćnika tužitelja koje se odnosilo na objave tužitelja koji zvaničnim aktima ukazuje da je Tužilaštvo konačno riješilo po ranije objavljenoj privremenoj mjeri kao i da nikada ranije nije osuđivan, istakla je da nešto može otići u zastaru ili bilo gdje drugo ali da ostaje opći utisak da su nekada postojale odluke i presude, a one su za nju kao političarku, kada se govori o kadrovskoj politici, jako važne. Vezano za izjavu „Koliko je para dato za našu edukaciju, razne radionice i seminare“ izjavila je da se ista odnosila na projekte koje provode nevladine organizacije koje se bore protiv nasilja i veliki broj političarki su prošli radionice i seminare kako bi se senzibilizirali za ove pojave u našem društvu. Smatra da je njihova dužnost, pogotovo političarki, da se bore protiv ove pojave i da je raskrinkavaju. Vezano za edukacije u postupcima koji prolazi žrtva nasilja, a pred pravosudnim organima, navela je da s obzirom na obim i složenost problema nasilja nad ženama, da su organizirane široke organizacije sa raznim subjektima koji se susreću sa nasiljem, bilo da su samo komšije, susjedi koji treba da prijave ako čuju u susjednom stanu nasilje, bilo da su socijalni radnici koji se pozovu ili policajci ili u konačnici sudije i tužitelju, vjeruje da su prošli takvu vrstu edukacije, tako da su te edukacije a pogotovo specijalizirane organizacije različite kako bi se osposobili svi subjekti u lancu da imaju pravilne reakcije. Tužena je istakla da je na protestu ispred '...' dala izjavu za medije jer su od nje to tražili, napominjući da se dugo bavi politikom i nikada nije odbijala izjavu koju su mediji tražili od nje. Nije joj poznato da li je zvanično Forum žena '...' BiH uputio protesnu notu protiv imenovanja tužitelja na funkciju ministra KS. Ona je diskutovala i tražila da se oglase i tada su na tom performansu u Muzeju književnosti dogovorili da ona napravi jednu objavu i stavi je na facebook i da traže da Kantonalna organizacija povuče svoju odluku o kandidaturi, ali kako je u međuvremenu čudnim putima snimak sa tog njihovog performansa dospio u portale, prije nego što su oni došli kući, onda je sve dobilo neke druge konotacije.

Saslušana u svojstvu svjedoka E.P. je izjavila da je trenutno penzioner, da je 45 godina radila u Narodnom pozorištu, da je aktivna u javnom životu, u umjetnosti vrlo ozbiljna, te i danas radnim kolegama i svima onima koji to žele pomaže u njihovom razvoju umjetnosti i da je na nekoliko festivala bila umjetnički savjetnik i žiri. Navela je da konkretno sarađuje sa tužiteljem iz umjetničkih razloga jer su isti važni za razvoj umjetnosti i poštuje institucije. Sa tužiteljem ima odličan kontakt i razumijevanje i smatra da je to važan čovjek za razvoj i tradiciju, koji poznaje rad kao stručnjak, sluša i razumijeva šta im je potrebno, koliko je moguće da se ostvare želje, ciljevi u BiH i sarađuje sa njim kao i sa dosadašnjim imenovanim ministrima ... u KS, pokušava da raširi odnosno da do znanja da su bitni, važni u ovoj sredini i da imaju veliku tradiciju. Navela je da na proslavi 08. mart, koji je inače, praznik ženske emocije, kod žena prorade borbe za prava, jer imaju određena prava, odnosno puno prava te je taj njen emocionalni istup upravo bio povezan, sa tim što nažalost u to vrijeme, ona nije imala nikakve informacije, osim ovih koje je čula na tom druženju i u to vrijeme su se birali ministri, političke stranke su određivale kadrovsku politiku, i ono što je ona tada rekla je kontra onog što se danas dešava i misli da je sasvim druga slika. Oni kao umjetnici imaju podršku od tužitelja kao ministra, razgovaraju sa njim i zakazuju sastanke. Navela je da je njeno znanje o tužitelju bilo po njoj

„rekla kazala“, a da je kasnije vrlo brzo dobila informacije ko je g. M., o čemu se radi u tim optužbama, a dok se nešto ne dokaže nije istina i nije predmet ovog slučaja te da nije bila informisanija ozbiljnije o ovoj temi, zbog čega smatra da je njen istup bio ishitren. Istakla je da je na tom skupu bilo mnogo žena koje su reagovala kao tužena i ona, i ne smatra da je njena izjava bila nešto posebija nego ostalih gospođa, a svi su govorili ko će biti ministar, koju ima stručnu spremu, koliko ima godina, je li oženjen ili ne i sl. Vezano za pitanje, ko je pokrenuo temu K.M. na proslavi 08. marta, izjavila je da je B.B. bila najglasnija, a kad se čuju takve stvari nije jednostavno, te da kad je pročitala neke informacije, smatra da nije uredu sa njene strane i ko je ona da komentariše jer ima papir, odnosno ima zakon. Navela je da su na skupu bile prisutne pojačane emocije u svakom slučaju, s obzirom na lijepe isječke iz umjetničkih djela o ženi, njenom značaju o tome koliko se bore za svoja prava, te nije teško zaključiti i da postoji narušavanje tih prava, a 08. mart je pogotovo u značajan datum, te smatra da su one nasljednice drugih žena koje su propagirale ravnopravnost. Prije početka ovog skupa sa tuženom nije razgovarala o imenovanju K.M., na navedeni skup je došla kao i sve druge žene i kolegice da se razvesele, a ne da razgovaraju o ozbiljnim stvarima. Nakon ovih objava u medijima, tužitelj je nije kontaktirao, a ona je istog kontaktirala poslije, odnosno kontaktirala Ministarstvo ... jer ne smatra da je to uopće bio slučaj o čemu su oni trebali razgovarati i što su oni na takav način reagovali i nije to mjesto gdje se odlučuje šta će i gdje ko biti, to je reakcija, neko lično mišljenje da uz sok i grickalicu razgovaraju, tu nije bilo ozbiljnih stvari da će biti tako ili ne. Smatra da je tužitelju sigurno nanijelo štetu javno izneseno mišljenje, jer kad se piše u medijima ili priča o nečemu što nije ugodno, sigurno da mu je nanijelo štetu. Danas ne bi izjavila da je za ministra izabran nasilnik, dok se to ne dokaže, a postoje određene institucije koje će utvrditi, te apsolutno nema razloga da je bilo ko nasilnik, a g. M. je čovjek koji radi svoj posao. Vezano za pitanje je li po njenom mišljenju tužitelj dostojan funkcije koju obnaša, izjavila je da ona može misliti da je dostojan ili ne, stručan ili ne, te da ona ne sudi, već će to reći neki drugi ljudi. Navela je da je njena izjava „E.P. K.M.-u za ministra ... predlaže nasilnika“ izvučena iz konteksta te da ne vjeruje svim portalima i ona nije uputila bilo kakvo reagovanje mediju koji je ovo prenio. Navela da je za nju čista istina dokument i ono što je na istom pročitala, da čovjek nije apsolutno optuživan ili optužen, njegove optužbe nisu istinite, navodeći da ona nije pravnik i da je čitala objašnjenje tužitelja. Navela je da nije ništa pročitala ni čula o rješenjima kojima se izriču mjere zabrane zbog toga što je tužitelj suprugu udarao glavom o zid i poslije toga je u pola noći izbacio iz kuće pred djecom. Vezano za kontaktiranje sa tužiteljem istakla je da se istom javila kao resornom ministru radi aplikacije koje raspiše ministarstvo za ... projekte u KS i u tom kontaktu je razgovarala samo o projektu i da je u tom razgovoru od njega nije osjetila neku vrsta animoziteta. Nije se izvinula tužitelju jer smatra da je to bio skup na kojem žene razgovaraju, a da li je to istina o čemu su tamo razgovarali ili nije istina, to će se dokazati, ona je vrlo argumentovano dobila informacije, da to što je saznala je čisti njen paušalni zaključak. Ukazala je da tužitelj radi svoj posao, sluša i radi isključivo zato što zaista postoji mnogo poslova u ...koji ne razumijevaju svi isto, a tužitelj ne razgovara samo sa njom nego i sa drugim ljudima. Ona prije zaprimanja poziva suda nije znala da će uopće biti svjedok, a do zaključka da je tužitelj „sluša i razumije“ je došla mnogo prije poziva koji je dobila za svjedočenje u ovom predmetu. Navela je da ona sebe doživljava kao umjetnicu te smatra da je umjetnicima svojstvena briga za prava žena i briga posebno protiv nasilja nad ženama.

Saslušana u svojstvu svjedoka DŽ.A. je izjavila da je ona diplomirana bibliotekarka i da radi kao novinarka i aktivistica u nevladinoj organizaciji te da je i personalno i profesionalno aktivna u projektima, javnim kampanjama za zaštitu prava žena naročito u borbi protiv nasilja nad ženama i porodici. Navela je da od kada je ona u nevladinom sektoru od 1999. godine, tuženu sreće na aktivnostima, događajima, kampanjama i protestima koji se odnose na službu zaštite ljudskih prava i ženskih prava. Tužena nije nikada bila dio aktivnosti njene organizacije u smislu da je

plaćana, nego su se sretale volonterski po svim pitanjima da se treba dići i progovoriti u današnjem društvu. Njeno mišljenje o tuženoj je da je jedna od rijetkih osoba u javnom životu koja je bila na javnoj funkciji, da nije uključena u afere, da je uvijek ostala ista i na strani onih kojima treba podrška. Navela je da je ona članica međunarodnih mreža koji imaju visoko mišljenje o tuženoj, ona je prepoznata u regionu i Evropi kao neko koju bi svi zvali kada bi njihova prava bila ugrožena da stane uz njih, što je lako dokazivo prema svim dostupnim informacijama. Nadalje je navela da ona nije prisustvovala Forumu žena '...' dana 08.03.2023. godine, a što se tiče skupa ispred '...' 09.03. bila je prisutna i bila je jedna od onih koji su se pokrenuli da se organizuje i napravi pisana peticija koja će se uputiti predsjedniku '...' da ne dozvoli imenovanje osobe koja je imala jednogodišnju zabranu prilaska svojoj supruzi zbog nasilja u porodici. Taj skup su organizovali sasvim spontano, sa nekoliko prijatelja, koji imaju pravo na slobodnu riječ i mišljenje i na njega se odazvalo više od 20 medija i jedan manji broj aktivista i aktivistica. Tužena nije bila organizator niti jedan od organizatora skupa. Navela je da je ona bila jedna od organizatora, te da to nije bilo ništa službeno, već građanski revolt, a povod za tu akciju, bar s njene strane, kao i sa strane drugih koji su pozvali medije da im se priključe, jeste što su odlučili vjerovati prvostepenoj i drugostepenoj presudi suda koje su bile dostupne javnosti putem medija. U prvostepenoj i potvrđenoj drugostepenoj presudi sudija je rekla da se potvrđuje prvostepena presuda i da nasilna osoba M. ima zabranu približavanja porodici, te kao neko ko vjeruje u pravni sistem ne vjeruje da su obje sudije pogriješile i potvrdile to. Potom je nastavila istraživati kao novinarka dostupnim kanalima, 16 medija, iz kojih je stekla svoje uvjerenje da je osoba koja je u tim presudama, zaista bila nasilna prema bivšoj supruzi, i ne želi da kao građanka kantona i države takva osoba vodi važnu ili bilo koju javnu funkciju navodeći da ona ne misli da tužitelj bude nezaposlen, ali javna funkcija je javna funkcija, također navodeći da ona nije završila pravni fakultet, ali je sada na master gender i prava. Istakla je da je 09.03.2023. godine dala izjavu za više od 20 medija i govorila je isto kao i sada, a da se obraćanje tužene na tom skupu suštinski i kontekstualno nije razlikovalo od ostalih govornika, te da ih je bilo više od 5 koji su suštinski javno govorili kao i tužena i svi su očekivali tužbe jer kad ide tužba prema B. što ne bi i prema njima išla. Razlog zašto je smatrala i zašto smatra da je nedopustivo da tužitelj bude izabran za ministra '...' u Vladi KS je taj što je iz svih medija pročitala ta dva rješenja, istraživala je da li su ti mediji objavili demantij i nijedan nije objavio demantij, pronašla je potom na javno dostupnim kanalima snimak za koji je rečeno da ga je pustio tužitelj kad je snimao svoju bivšu suprugu pred svojom djecom, po njoj to znači da se ta djeca nisu zaštitila, navodeći „kako će nas zaštititi kao ministar“, a uz to istraživala je šta je bilo sa tim tužbama koje su poslije povučene od strane bivše supruge, za što nije našla razlog, pa je u skladu sa svojim poznavanjem izvora informacija pronašla da nije čudno da žena žrtva porodičnog nasilja povuče tužbu protiv nasilne osobe, a čak 80-90% žrtava porodičnog nasilja pogotovo kad ima mladb djecu, povuče tužbu što su potvrdile sve međunarodne organizacije, tako da nije mogla reći da je argument tužba povučena. Ukazala je da je uvjerena da nositelji javnih funkcija moraju biti etički i moralno i profesionalno do kraja, navodeći da ima primjera da to nije uvijek tako, te da se oni iz aktivističkog sektora bore i nemaju drugih načina osim javnog djelovanja i govora. Vezano za tekst peticije, nije joj namjera bila da nekome dozvoli ili ne dozvoli da se imenuje jer ona nije Predsjedništvo '...' te to nije bio dio njihovog teksta. Zna da je stranka objavila u roku od par sati veliko saopštenje u kojem u potpunosti staje iza svog izbora da g. M. obavlja posao ministra te je iz svog dosadašnjeg iskustva i istraživanja kojom brzinom je '...' reagovao na reakcije javnosti, ova reakcija je bila u top 10 najbržih. Navela je da je ona u više od 16 medija pronašla, screen shootove rješenja od Općinskog suda, bile su dostupne sve stranice, to su rješenja o zabrani prilaska. Poznato joj je da se mjera zabrane prilaska izriče po osnovu prijave žrtve bez dokaznog postupka i da je to tzv. zaštitna mjera, te da se isto tako, a na osnovu njenog istraživanja drugostepeno rješenje donosi nakon uvida u dokaze. Također je navela da je negdje pročitala iz nekog medija da je žrtva nasilja povukla

tužbu u slučaju tužitelja. Inicijativa za organizaciju protesta 09.03 je jednostavno spontana inicijativa jer je njih nekoliko sebi postavilo pitanje da li to žele, to što se desilo nakon Foruma, a šta se desilo na Forumu navela je kao odgovor da postoji internet i da su informacije vrlo brzo dostupne svima. Poznato joj je da je tužitelj razveden, ali ne zna koliko godina. U vezi navedenih rješenja suda primjetila je da su ista iz 2016. godine. Izjavila je da zna ko su drugi organizatori navedenog skupa, ali se ne osjeća komotno da ih izloži, navodeći da svi znaju u sudnici da je tužitelj na vlasti, te se ne osjeća komotno da bilo koga uvlači u ovu priču, te da je 09.03. vidjela da je B. dala izjavu medijima, te su ti mediji prilazili i njoj kao i nekolicini za izjavu na čitavom platou, tako da ne zna ko je sve davao izjavu na navedenom skupu.

Zakonom o zaštiti od klevete Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 59/02 - ZZK), članom 1., propisana je građanska odgovornost za štetu nanесenu ugledu fizičkog ili pravnog lica iznošenjem ili pronošenjem izražavanja neistinitih činjenica identifikovanjem tog pravnog ili fizičkog lica trećem licu. Cilj ovakve građanske odgovornosti jeste da se obezbijedi pravo na slobodu izražavanja koje je grantirano Ustavom i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, a koje je jedno od bitnih osnova demokratskog društva, posebno kada radi o pitanjima od političkog i javnog interesa, pri čemu se štiti i izražavanje koje može uvrijediti, ogorčiti i uznemiriti, sve s ulogom sredstava javnog informisanja kao javnih posmatrača i prenosioca informacija javnosti. Članom 3. ZZK propisano je da se ovaj zakon tumači na takav način da se primjenom njegovih odredbi u najvećoj mjeri obezbjeđuje princip slobode izražavanja, a članom 6. propisana je odgovornost za štetu, pa su tako za klevetu u sredstvima javnog informisanja odgovorni autor, odgovorni urednik, izdavač kao i lice koje je na drugi način vršilo nadzor nad sadržajem tog izražavanja. Također je propisano da štetnik odgovara za štetu ako je namjerno ili iz nepažnje iznio ili pronio izražavanje neistinite činjenice, s tim da ako se izražavanje neistinite činjenice odnosi na pitanja od političkog ili javnog značaja, štetnik je odgovoran ako je znao da je izražavanje neistinito ili je nepažnjom zanemario neistinitost izražavanja. Član 7. ZZK propisuje slučajeve nepostojanja odgovornosti za klevetu, pa tako ista odgovornost ne postoji ako je izražavanjem izneseno mišljenje ili ako je to izražavanje u suštini istinito, a netačno u nebitnim elementima, te ako je iznošenje odnosno pronošenje izražavanja bilo razumno, pri čemu kod ocjene pitanja "razumnosti" sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito: način, oblik i vrijeme iznošenja ili pronošenja izražavanja, prirodu i stepen prouzrokovane štete, dobronamjernost i pridržavanje štetnika općeprihvaćenih profesionalnih standarda, pristanak oštećenog, vjerovatnost nastanka štete i u slučaju da izražavanje nije izneseno ili preneseno, činjenicu da li izražavanje predstavlja objektivnu i tačnu informaciju o izražavanju drugih lica, te da li se odnosi na pitanja iz privatnog života oštećenog ili na pitanja od političkog ili javnog značaja. Članom 8. Zakona propisana je dužnost oštećenog da poduzme sve potrebne mjere da ublaži štetu uzrokovanu izražavanjem neistinite činjenice, a naročito da štetniku podnese zahtjev za ispravku tog izražavanja, dok je članom 10 propisano da obeštećenje treba da bude u srazmjeri sa nanesenom štetom ugledu oštećenog i određuje se isključivo radi naknade štete, a pri čemu je sud dužan da cijeni sve okolnosti slučaja.

Članom 10. Evropske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama ("Službeni glasnik BiH", broj 6/99) propisano je da svako ima pravo na slobodu izražavanja, a koje pravo uključuje slobodu mišljenja i slobodu primanja i prenošenja informacija i ideja, bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice, pri čemu ostvarivanje ovih sloboda, budući da uključuje obaveze i odgovornosti, može podlijetati takvim formalnostima, uvjetima, ograničenjima ili sankcijama predviđenih zakonom i koje su neophodne u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, sprečavanja nereda ili zločina, zaštite zdravlja ili morala, ugleda ili prava drugih,

sprečavanja širenja povjerljivih informacija ili u interesu očuvanja autoriteta ili nepristrasnosti sudstva.

Sud također prije ocjene osnovanosti tužbenog zahtjeva nalazi potrebnim obrazložiti i samu definiciju klevete kao neistinite komunikacije koja šteti ugledu druge osobe ili kao nezakonit čin namjere i nepažnje kojim se uzrokuje povreda druge osobe putem iznošenja ili širenja neistinitih činjenica trećoj osobi, odnosno predmet iznošenja ili pronošenja mogu biti samo tvrdnje koje se odnose na određeni događaj, objektivna stanja, pojave, svojstva i osobine nekog lica, a čija se istinitost može objektivno utvrđivati i ocjenjivati, a sadržina tvrdnji se treba odnositi na radnje i događaje iz prošlosti ili sadašnjosti. Nasuprot tome, ukoliko se radi o okolnostima čije se postojanje ili nepostojanje u stvarnosti ne može utvrditi ili se radi o uopštenoj subjektivnoj ocjeni, zaključku ili mišljenju o drugom licu, tada se neistinitost takve izjave ne može dokazivati jer iste ne sadrže minimum činjenica koje bi se mogle provjeriti objektivnim dokazima.

Među parničnim strankama, dakle, nije sporno da se tužena dana 08.03.2023. godine, na performansu povodom Međunarodnog dana žena, koji je organizovao Forum žena '...' obratila prisutnim, niti je sporno da je tužena dana 08.03.2023. godine na svom facebook nalogu pod imenom „M.B.“ objavila tekst pod nazivom „Peticija“, kao što nije sporno da se tužena dana 09.03.2024. godine obratila prisutnim na protestu ispred sjedišta '...', koji je održan zbog prijedloga ... da se tužitelj imenuje za ministra za ... Kantona Sarajevu.

Takođe nije sporan sadržaj izrečenih navoda tužene na performansu Foruma žena '...' i na protestu ispred sjedišta '...' kao ni sadržaj teksta na facebook nalogu tužene pod nazivom „Peticija“, koje je tužitelj okarakterisao kao klevetničke, zbog čega je nesporna i legitimacija parničnih stranka.

Ono što je među parničnim strankama sporno je: da li je predmetno izražavanje predstavljalo iznošenje činjenica ili mišljenja; ukoliko se radilo o iznošenju činjenica, postoji li prostor da se sloboda izražavanja tužene ograniči, u kojem obimu i na koji način; ukoliko se radilo o iznošenju vrijednosnih sudova, jesu li vrijednosni sudovi imali dovoljno činjenično utemeljenje; da li je izražavanjem tužene ugledu tužitelja nanesena šteta i u kojem obimu, te na koji način bi se utvrđeno postojanje štete tužitelju trebalo reparirati i u kojem novčanom iznosu, odnosno da li postoje neki od osnova za oslobađanje tužene od takve odgovornosti.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu, a temeljem provedenih dokaza, sud je zaključio da je tužitelj tužbeni zahtjev neosnovan.

Dakle, odredbom člana 7 Zakona o zaštiti od klevete propisani su slučajevi nepostojanja odgovornosti za klevetu, pa tako ista odgovornost ne postoji ako je izražavanjem izneseno mišljenje ili ako je to izražavanje u suštini istinito, a netačno u nebitnim elementima, te ako je iznošenje odnosno pronošenje izražavanja bilo razumno, pri čemu kod ocjene pitanja "razumnosti" sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito: način, oblik i vrijeme iznošenja ili pronošenja izražavanja, prirodu i stepen prouzrokovane štete, dobronamjernost i pridržavanje štetnika općeprihvaćenih profesionalnih standarda, pristanak oštećenog, vjerovatnost nastanka štete i u slučaju da izražavanje nije izneseno ili preneseno, činjenicu da li izražavanje predstavlja objektivnu i tačnu informaciju o izražavanju drugih lica, te da li se odnosi na pitanja iz privatnog života oštećenog ili na pitanja od političkog ili javnog značaja.

Prema praksi Evropskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda BiH, zadatak sudova je da, analizirajući sve okolnosti konkretnog slučaja, pažljivo procijene kojem će se pravu dati prednost slobodi izražavanja ili pravu na privatnost koje uključuje i pravo na ugled, a da bi se takva procjena izvršila sudovi trebaju uzeti u obzir više relevantnih elemenata, kao što su: doprinos raspravi od javnog interesa, koliko je poznata ličnost o kojoj je riječ i šta je predmet izvještavanja, ponašanje lica o kome je riječ prije objavljivanja teksta, način pribavljanja informacija i istinitost (postupanje u „dobroj namjeri“), te sadržaj, formu i posljedice objavljivanja.

Naime, analizom spornog teksta na facebook nalogu tužene, kao i analizom izrečenih navoda tužene na performansu u organizaciji Foruma žena '...' i na protestu ispred centrale '...', a koje je tužitelj identifikovao kao klevetničke, utvrđeno je da su ispunjene pretpostavke za oslobađanje tužene od odgovornosti za klevetu propisane citiranom odredbom člana 7 ZZK, odnosno da je sporno izražavanje razumno i izneseno u dobroj namjeri.

Analizom navedenog govora tužene na performansu povodom Međunarodnog dana žena, koji je organizovao Forum žena '...' dana 08.03.2023. godine može se zaključiti da je tužena, prilikom obraćanja prisutnim iskazala svoje nezadovoljstvo prijedlogu '...' da se tužitelj izabere za ministra ... u Vladi KS, navodeći da se radi o čovjeku za kojeg se zna da je presuđeni nasilnik u porodici. Tužena je pri tom pozvala prisutne da naprave neki javni protest, te da ona već mjesec, dva pokušava personalno da ih malo digne i da se digne glas protiv nasilja u porodici.

Nakon održanog performansa Foruma žena '...' tužena je dana 08.03.2023. godine na svom facebook nalogu objavila tekst koji predstavlja peticiju grupe žena, koje su prisustvovalе navedenom performansu, a u najvećem broju članica Foruma žena '...' BiH, u kojem tekstu se izražava njihova šokiranost viješću da je Kantonalni odbor '...' Sarajevo kandidovao za ministra ... u Vladi KS osobu koja je optužena za nasilništvo u porodici, a o čemu su izvještavali mnogi portali, a na osnovu svjedočenja njegove bivše supruge koja je predočila i kopije dvije sudske presude o zabrani približavanja žrtvi nasilja, zbog čega traže od Kantonalnog odbora da hitno povuče svoj prijedlog i pronade adekvatnu osobu iz svijeta kulture.

Takođe i prilikom obraćanja prisutnim na protestu ispred sjedišta '...', koji je održan dana 09.03.2023. godine zbog prijedloga '...' da se tužitelj imenuje za ministra za ... u Vladi Kantona Sarajevu, tužena je, kao dugogodišnji član '...' BiH, ponovo izrazila svoje nezadovoljstvo prijedlogu da se tužitelj izabere za ministra, navodeći da ne želi da na ministarsku poziciju sjedne neko iza koga idu repovi tipa porodičnog nasilja, ukazujući pri tom na optužbe supruge tužitelja i izrečene zaštitne mjere protiv tužitelja, koji postupak protiv tužitelja, kako je navela, je zaustavljen jer je žena odustala i nije htjela da svjedoči. Svjedok DŽ.A. u svom iskazu navodi da je bila jedan od organizatora navedenog protesta, koji je organizovan spontano, sa nekoliko prijatelja, kao građanski revolt da bi se napravila pisana peticija koja će se uputiti predsjedniku ... da ne dozvoli imenovanje osobe koja je imala jednogodišnju zabranu prilaska svojoj supruzi zbog nasilja u porodici. Navedeni svjedok je istakla da tužena nije bila organizator protesta, ali da se ista obratila prisutnim te da se njen govor suštinski nije razlikovao od ostalih govornika na tom skupu. I tužena u svom iskazu potvrđuje da nije bila organizatorka tog skupa, a da je za isti saznala putem objava nevladinih organizacija i osjećala je moralnom obaveznom da se pojavi na skupu među ljudima iz nevladine organizacije, a to su aktivistice sa kojima dugo sarađuje.

Među strankama nije sporno da je tužitelj član '...' i da je u vrijeme spornog izražavanja bio ... u Domu naroda Parlamenta FBiH i ... u Skupštini KS, a da trenutno obavlja funkciju ministra

... u Vladi KS. Takođe nije sporno da je tužena dugogodišnji član '...' BiH, te da je sada član Glavnog odbora i Predsjedništva stranke, kao i da je u nekoliko mandata birana za općinsku vijećnicu, kantonalnu i federalnu zastupnicu, te da je obavlja funkciju ministra u Vladi KS. Nije sporno ni to da je tužena dugogodišnji borac za zaštitu ljudskih prava u BiH, a posebno prava žena žrtava porodičnog nasilja. Navedeno nesporno proizilazi i iz iskaza svjedoka Dž.A., kao i iz samog iskaza tužene.

Sporno izražavanje tužene, koje tužitelj smatra klevetničkim, je izneseno u vrijeme izbora nove Vlade KS, kada je i objavljen prijedlog Kantonalnog odbora '...' BiH Sarajevo da se tužitelj imenuje za ministra ... u Vladi KS.

Analizom spornih govora tužene i spornog teksta na facebook nalogu jasno proizilazi da je tužena, kao dugogodišnji član '...' BiH i dugogodišnji borac za prava žena žrtava porodičnog nasilja u BiH, izrazila svoje nezadovoljstvo prijedlogu stranačkih organa da se tužitelj izabere za ministra ... u Vladi KS. Pri tome je tužena prilikom obraćanja na performansu dana 08.03.2023. godine navela da je tužitelj čovjek za kojeg se zna da je presuđeni nasilnik u porodici. U spornom tekstu na facebook nalogu od 08.03.2023. godine, koji je objavljen kao peticija grupe žena koje su prisustvovalе navedenom performansu, je navedeno da je tužitelj osoba koja je optužena za nasilništvo u porodici, a da su o tome izvještavali mnogi portali, a na osnovu svjedočenja njegove bivše supruge koja je predložila i kopije dvije sudske presude o zabrani približavanja žrtvi nasilja. U svom govoru na protestu ispred sjedišta '...' dana 09.03.2023. godine tužena je istakla da iza tužitelja idu repovi porodičnog nasilja, sa naglaskom da postoje optužbe njegove bivše žene i mjere zaštite izrečene od suda, a da je taj postupak zaustavljen zbog toga što je bivša žena tužitelja odustala od svjedočenja.

Nije sporno da su rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj 65 0 Pr 560479 16 Pr od 14.03.2016. godine, u skladu sa Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici, tužitelju, kao nasilnoj osobi izričene zaštitne mjere 1. Zabrana približavanja žrtvi nasilja u porodici, supruge D.M., na bilo kom području, na udaljenosti od 3 (tri) metra i 2. Zabrana približavanja žrtvi nasilja u porodici, supruge D.M., u trajanju od šest mjeseci, kao i da su rješenjem Općinskog suda u Sarajevu 65 0 Pr 613745 16 Pr od 23.11.2016. godine tužitelju, kao nasilnoj osobi izrečene mjere zabrane 1. Zabrana uznemiravanja i uhođenja osobe izložene nasilju supruge D.M. i 2. Zabrana približavanja žrtvi nasilja u porodici supruzi D.M. na bilo kom području na udaljenosti od 5 (pet) metara, u trajanju od jedne godine od dana pravosnažnosti ovog rješenja.

Iz provedenih dokaza nesporno proizilazi da su prije spornog izražavanja, u decembru 2022. godine printani i elektronski mediji u BiH prenijeli objavu sa facebook profila bivše supruge tužitelja D.H., u kojem ista optužuje tužitelja za porodično nasilje u vrijeme trajanja njihove bračne zajednice, iznoseći niz problema u braku sa tužiteljem i tokom razvoda, te da su mediji prenijeli da su prilikom ranijeg obraćanja bivše supruge tužitelja objavljena i rješenja Općinskog suda u Sarajevu kojom su tužitelju izrečene mjere zabrane približavanja žrtvi nasilja D.H. te zabrana uznemiravanja i uhođenja na period od jedne godine, sa citiranjem dijelova rješenja.

Tužena je u svom iskazu potvrdila da je o ovom slučaju kao i o sadržaju navedenih rješenja saznala iz iskaza bivše supruge tužitelja koju su prenijeli portali a kasnije i iz puno obraćanja od osoba koje su imale potrebu da prenesu svoje iskustvo, ukazujući da se ona ne poziva samo na sudske presude, nego na opći dojam za kriterij postavljenja i imenovanja na funkcije, koji je mnogo širi, i dužna je da, kao neko ko se bavi politikom i neko ko se u aktivističkom radu bavi borbom protiv nasilja, napravi reakciju i to nema nikakve veze sa imenom i prezimenom

osobe o kojoj govori. Tužena je istakla da nije pravnica i njen način izražavanja nije u skladu sa pravnom terminologijom niti su za nju kao političarku i aktivisticu relevantne jedino sudske presude, već opći dojam koji se ostavlja na osnovu svih podataka koji su joj dostupni kada se govore o kadrovskoj politici, imenovanjima i izborima, dok njeno sagledavanje, kao članice rukovodstva ... ima odgovornost i u ovoj oblasti, koje je mnogo šire od onoga što može donijeti neka sudska presuda ili odluka.

Cijeneći iskaz tužene, te dovodeći ga u vezu sa nespornom činjenicom da je javnost putem medija već bila upoznata sa sadržajem navedenih rješenja Općinskog suda u Sarajevu kojim se tužitelju kao nasilnoj osobi izriču zaštite mjere zbog nasilja u porodici, na koji način je i tužena saznala za sadržaj istih, jasno proizilazi zaključak da je sporno izražavanje tužene razumno i izneseno u dobroj namjeri. Naime, tužena je kao dugogodišnji član '...' BiH i dugogodišnji borac za prava žena žrtava porodičnog nasilja u BiH, znajući da je u navedenim rješenjima Općinskog suda u Sarajevu tužitelj označen kao nasilna osoba i istom izričene zaštitne mjere zabrane prilaska supruzi, na navedenom performansu od 08.03.2023. godine i protestu od 09.03.2023. godine, kao i u objavljenom tekstu, jasno izrazila svoje nezgodovoljstvo prijedlogu stranačkih organa ... da se tužitelj imenuje za ministra ... u Vladi KS, kao jednoj od najznačajnijih i najodgovornijih funkcija u izvršnoj vlasti KS. Tužena nije diplomirani pravnik, pa je sasvim logično da ista u nedostatku pravničkog znanja ne poznaje termine „presuđeni“ i „optuženi“ i da je na osnovu saznanja o sudskim postupcima protiv tužitelja zbog nasilja u porodici izjavila da je tužitelj „presuđeni nasilnik“, da je „optužen za nasilništvo“ i da za njim „idu repovi tipa porodičnog nasilja“. Naime, jasno je da tužena, u nedostatku pravničkog znanja, ne poznaje krivični postupak niti pravi razliku između sudskih odluka: presude i rješenja, pa da je stoga na osnovu saznanja za rješenja suda kojim se tužitelj označava kao nasilna osoba i izriču mu se mjere zabrane prilaska supruzi, izjavila da je tužitelj presuđen za nasilje u porodici i da je optužen za nasilništvo u porodici. Navedeno nesporno proizilazi i iz teksta sa facebook naloga od 08.03.2023. godine u kojem tužena navodi da je tužitelj optužen za nasilništvo u porodici, dodajući da su o tome izvještavali mnogi portali, a na osnovu svjedočenja njegove bivše supruge koja je predočila i dvije sudske presude o zabrani približavanja žrtvi nasilja. Dakle, i u navedenom tekstu tužena ne pravi razliku između presude i rješenja, obzirom da i u tekstu objavljena rješenja nazvala presudama, i na osnovu istih zaključila da je tužitelj optužen za nasilništvo u porodici, što nesporno ukazuje na činjenicu da tužena ne vlada pravničkom terminologijom i da je u nedostatku pravničkog znanja izjavila da je tužitelj presuđeni nasilnik i da je optužen za nasilništvo u porodici.

Sud pri tom ukazuje da je tužena i u spornom tekstu na facebook nalogu i u obraćanju na protestu ispred sjedišta '...' istakla da je za iznesene navode saznala iz objave njegove bivše supruge, koji su prenijeli mnogi portali i dvije sudske odluke o izricanju mjera zabrane, a što je potvrdila u svom iskazu na glavnoj raspravi.

Tačno je, dakle, da protiv tužitelja nije podignuta niti potvrđena optužnica i da isti nije osuđivan. Međutim, sporno izražavanje je izneseno u vrijeme izbora nove Vlade KS, kada je i objavljen prijedlog Kantonalnog odbora '...' BiH Sarajevo da se tužitelj imenuje za ministra ... u Vladi KS. Analizom spornih govora i spornog teksta, sud ne nalazi namjeru tužene da ošteti tužitelja, cijeneći da su isti reakcija na prijedlog Kantonalnog odbora ... da se tužitelj imenuje za ministra u Vladi KS, u situaciji kada je javnost putem objava medija bila upoznata sa činjenicom da je tužitelju sudskim odlukama bila izrečena zaštitna mjera zabrane prilaska supruzi zbog nasilja u porodici.

Po ocijeni ovog suda tužena je postupala u dobroj vjeri, s ciljem ukazivanja javnosti da lica protiv kojih je vođen sudski postupak zbog nasilja u porodici i kojim je u tim postupcima izrečena zaštitna mjera zabrana prilaska žrtvi nasilja, ne mogu biti imenovana na odgovorne funkcije u izvršnoj vlasti, a porodično nasilje, o kojem je tužena govorila na navedeni skupovima i pisala na facebook nalogu, nesporno je bilo predmet sudskih postupaka pred Općinskim sudom u Sarajevu i predmet istrage Kantonalnog tužilaštva KS, a koji istražni postupak je obustavljen iz razloga što je tadašnja supruga tužitelja, kao oštećena i jedini svjedok odbila svjedočiti.

Kod naprijed navedenog, na drugačiju odluku suda ne mogu uticati navodi tužitelja iz završnog izlaganja da zaštitne mjere suda predstavljaju samo preventivne radnje do odluke nadležnog organa.

Iako je sloboda izražavanja podložna ograničenjima, ovakvo izražavanje sud cijeni i neophodnim i razmjernim, odnosno izražavanjem koje može uvrijediti, ogorčiti ili uznemiriti kako to propisuje odredba člana 2. stav 2. Zakona o kleveti, sve imajući u vidu i praksu Evropskog suda prema kojoj su granice prihvatljivog kriticisma mnogo šire kad su u pitanju javne ličnosti.

Prema praksi Evropskog suda za ljudska prava granice prihvatljive kritike šire su u slučaju same ličnosti političara nego kod privatnih osoba, te da sporno izražavanje tužitelju može biti uvredljivo i stresno, ali to je manje važno u odnosu na slobodu izražavanja, koja podrazumijeva da su zaštićeni ne samo stavovi na koje se u društvu gleda blagonaklono već i informacije i ideje koje "vrijeđaju, šokiraju ili uznemiruju".

Sloboda izražavanja, naime, predstavlja jedno od temeljnih načela demokratskog društva¹ i jedan od osnovnih uvjeta za njegov napredak i za ispunjenje svakog pojedinca. Pravo na slobodu izražavanja odnosi se ne samo na "informacije" ili "ideje" koje su blagonaklono prihvaćene ili se ne smatraju uvredljivima, ili ne izazivaju nikakvu reakciju nego i na one koje vrijeđaju, šokiraju ili uznemiruju. To zahtijevaju pluralizam, tolerancija i slobodoumlje bez kojih nema "demokratskog društva". Kako ostvarivanje tih sloboda obuhvaća dužnosti i odgovornosti, ono može biti podvrgnuto formalnostima, uvjetima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom, koji su u demokratskom društvu nužni. Ta ograničenja moraju biti strogo tumačena, a potreba za njima mora biti uvjerljivo utvrđena".

U konkretnom slučaju, nesporno je da je tužitelj javna ličnost odnosno političar koji je u vrijeme spornog izražavanja bio ... u Domu naroda Parlamenta FBiH i ...u Skupštini KS, a trenutno obavlja funkciju ... u Vladi KS. Dakle, prema praksi Evropskog suda za ljudska prava, javni službenici moraju tolerirati intenzivniji nivo kritike od običnih građana, te su nesporno granice dopuštene kritike znatno šire kad su u pitanju političari i druge javne osobe, nego kad se radi o privatnim osobama. Obzirom da se javne ličnosti svjesno izlažu pomnom ispitivanju svojih riječi i dijela od strane cjelokupne javnosti, pa u skladu sa tim, moraju iskazivati i veći stepen tolerancije.

1

Sloboda izražavanja, naime, predstavlja fundamentalnu osnovu demokratskog društva i jedan od osnovnih uvjeta za njegov progres. Član 10. stav 2. Evropske konvencije odnosi se ne samo na "informacije" ili "ideje" koje naiđu na pozitivan ili ravnodušan prijem, ili koje se smatraju neuvredljivim već i na one koje vrijeđaju, šokiraju ili uznemiruju. Tačno je da sloboda izražavanja može biti podložna izuzecima, međutim isti moraju biti strogo tumačeni, a potreba za bilo kakvim ograničenjem mora biti ubjedljivo utvrđena (*Evropski sud, Handyside protiv Ujedinjenog Kraljevstva, presuda od 7. decembra 1976. godine*).

Tačno je da je tužena, nakon podnošenja tužbe, dana 15.08.2023. godine na svom facebook nalogu objavila prvu stranu predmetne tužbe iz ovog postupka, sa objavom teksta iznad tužbe „Samo da vas podsjetim kako prolazite kad se pokušavate boriti protiv nasilništva“, a što je preneseno u tekstu Faktor od 15.08.2022. godine. Tužena u navedenoj objavi niti jednom riječju nije spomenula zločin femicida u Gradačcu, kako bi se moglo zaključiti da je na taj način ista željela da tužitelja poistovjeti sa ubicom iz Gradačca.

Činjenica da je advokat Pećanin Senad, na društvenim mrežama komentarisao navedeni zločin u Gradačcu i isticao da je u sudskom postupku tužitelju zbog nasilja u porodici izrečena mjera zabrane, nije od uticaja na odluku suda u ovoj pravnoj stvari. Naime, kako je i preneseno u tekstu Slobodne Bosne od 14.08.2023. godine, Senad Pećanin, sarajevski advokat i novinar, se na društvenim mrežama osvrnuo na reakcije političara nakon brutalnog ubistava u Gradačcu, pa navedena objava se ne može ni na koji način dovesti u vezi sa tuženom, bez obzira što je navedeni advokat njen punomoćnik u ovom postupku.

Iskaz svjedoka E.P. da ono što je rekla za tužitelja na performansu u organizaciji Foruma žena '...' dana 08.03.2023. godine sada ne bi izrekla i ponovila jer tada nije imala bilo kakve informacije o tužitelju, a da je ono što je tada kazala suprotno od onog što se sada dešava, obzirom da kao umjetnica ima dobru saradnju sa tužiteljem, kao ministrom ..., nije relevantan za odluku suda u ovoj pravnoj stvari. Naime, promjena mišljenja navedenog svjedoka o tužitelju i činjenica da ista smatra da tužitelj dobro obavlja funkciju ministra su bez bilo kakvog značaja na odluku suda.

Uzimajući, dakle, u obzir način, oblik i vrijeme iznošenja izražavanja, sud cijeni da ne postoji odgovornost tužene za klevetu u smislu odredbe člana 7, kao i odredbe člana 3 ZZK kojom je propisano da se ovaj zakon tumači na takav način da se primjenom njegovih odredbi u najvećoj mjeri obezbjeđuje princip slobode izražavanja, a sve u skladu s praksom Evropskog suda za ljudska prava².

Odluku o parničnim troškovima sud je donio na osnovu člana 383. stav 1. i člana 386. stav 1. ZPP-a, na osnovu postavljenog zahtjeva punomoćnika tužene, a isti se sastoje od priznatih troškova tužene za rad advokata opredjeljenih troškovnikom, a u skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u Federaciji BiH³ i označenom vrijednošću spora, i to za sastav odgovora na tužbu u iznosu od 360,00 KM, za zastupanje na pripremnom ročištu dana 27.12.2023. godine u iznosu od 180,00 KM, za zastupanje na nastavku pripremnog ročišta dana 30.01.2024. godine u iznosu od 180,00 KM, za zastupanje na nastavku pripremnog ročišta dana 26.02.2024. godine u iznosu od 180,00 KM, za zastupanje na ročištu za glavnu raspravu dana 18.06.2024. godine u iznosu od 360,00 KM, za zastupanje na nastavku ročišta za glavnu raspravu dana 20.08.2024. godine u iznosu od 180,00 KM, te zastupanja na nastavku ročišta za glavnu raspravu dana 05.09.2024. godine u iznosu od 180,00 KM, što sve ukupno iznosi od 1.620,00 KM.

Sud je odbio zahtjev tužene za naknadu troškova postupka na ime zastupanja na pripremnom ročištu dana 28.11.2023. godine u iznosu od 360,00 KM, obzirom da punomoćnik tužene nije

² “Novinarske slobode sadrže i mogućnost pribjegavanja određenom stepenu pretjerivanja, čak i provociranja“.

Presuda Haes Gijssels protiv Belgije 1977.

„Opći interes u javnoj raspravi koja ima ozbiljnu svrhu pretežniji je od legitimne zaštite ugleda drugog, čak i ako se u toj raspravi koristi govor koji vrijeđa.“

Presuda Oberschlik protiv Austrije 1977.

³ "Službene novine Federacije BiH", broj 22/04 i 24/04

ni pristupio na navedeno ročište i isto je odloženo na samom ročištu na pismeni zahtjev punomoćnika tužene.

S u d i j a

Predrag Skoko

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude dozvoljena je žalba Kantonalnom sudu u Sarajevu, u roku od 30 dana, od dana prijema prepisa presude. Žalba se podnosi putem ovog Suda, u dovoljnom broju primjerka za sud i stranke.